

DOMOLJUB

ŠTEV. 2. MESEČNA PRILOGA NOVICE V SLIKAH LETO 42
VLJUBLJANI, DNE 9. JANUARJA 1929

Cena 38 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljuba«, naročnina, reklamacije in inserati Upravištvu »Domoljuba« v Ljubljani.

Razglas našega kralja Aleksadra.

Mojemu dragemu narodu! Vsem Srbom, Hrvatom in Slovencem!

Najvišji narodni in državni interesi ter njihova bodočnost mi zaukazujejo, da se kot vladar in kot sin te zemlje obračam neposredno na narod in da mu odkrito in iskreno povem ono, kar mi v sedanjem trenutku nalaga moja vest in moja ljubezen do domovine.

Prišel je čas, ko med narodom in kraljem ne more in ne sme biti več posredovalca.

Tekomolikih prestanih naporov in tolikega potrpljenja, ki sem ga pokazal v izvrševanju svojih visokih dolžnosti, je moja duša trgal obupni klic naših narodnih množic, delavskih in rodoljubnih, toda tudi izmučenih, ki so, vodene po svojem naravnem in zdravem razsodku, že davno videle, da se ne more več iti po potu, po katerem se je dosedaj šlo.

Moja pričakovanja kakor tudi pričakovanja naroda, da bo razvoj našega notranje-političnega življenja prinesel ureditev in konsolidacijo razmer v državi, se niso izpolnili. Parlamentarno delo in vse naše politično življenje dobivata vedno bolj negativno obsežje. Od tega ima narod in država za sedaj samo škodo. Vse koristne ustanove v naši državi, njihov napredek in razvoj celokupnega našega narodnega življenja so s tem prišle v nevarnost. Od takega nezdravega političnega stanja v državi ne trpi samo notranje življenje in napredek, temveč tudi ureditev in razvoj zunanjih odnosov naše države, kakor tudi okrepitev našega ugleda in kredita v inozemstvu.

Parlamentarizem, ki je kot politično sredstvo po tradicijah mojega nepozabnega očeta ostal tudi moj ideal, so začele zaslepljene politične strasti zlorabljati v taki meri, da je postal zapreka za vsako plodno delo v državi. Žalostni razdori in dogodki v Narodni skupščini so omajali v narodu vero v koristnost te ustanove. Sporazumi, pa tudi najbolj običajni odnosi med strankami in osebami, so postali popolnoma nemogoči. Namesto, da bi parlamentarizem razvijal in krepil duh narodnega in državnega edin-

stva, pričanja — tak, kakršen je — dovajati do duševnega razsula in narodnega razedinjevanja.

Sveta moja dolžnost je, da z vsemi sredstvi čuvam državno in narodno edinstvo. Odločen sem, da to dolžnost izpolnim brez kolebanja do konca.

Čuvati narodno edinstvo in državno celoto, to je najvišji cilj moje vladavine, a to mora biti tudi najvišji zakon za mene in za vsakogar. To mi nalaga moja odgovornost pred narodom in pred zgodovino; to mi nalaga ljubezen do domovine in pieteta napram neštevilnim dragocenim žrtvam, ki so padle za ta ideal. Iskati zdravilo proti temu zlu z dosedanjimi parlamentarnimi izpremembami v vladi ali pa z novimi zakonodajnimi volitvami, bi pomenilo izgubljanje dragocen čas z brezuspešnimi poizkusi, zaradi katerih smo že izgubili nekoliko zadnjih let.

Iskati moramo nove metode dela ter pripravljati nova pota.

Prepričan sem, da bodo v tem resnem trenutku vsi Srbi, Hrvati in Slovenci razumeli to iskreno besedo svojega kralja in da bodo oni moji najvernejši pomočniki pri mojih bodočih naporih, ki imajo samo en cilj, da se v najkrajšem času doseže ustvaritev onih ustanov, one državne uprave in one državne ureditve, ki bo najbolj odgovarjala splošnim narodnim potrebam in državnim interesom.

Zaradi tega sem odločil in odločujem:

Ustava Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev od 28. junija 1921 se razveljavi. Vsi državni zakoni ostanejo v veljavi, dokler se po potrebi z mojim ukazom ne bodo ukinili. Na isti način se bodo v bodoče ustvarjali tudi novi zakoni.

Narodna skupščina, izvoljena 11. decembra 1927, se razpušča.

Stem, da sporočam to svojo odločitev svojemu narodu, naročam vsem oblastvom v državi, da po njej postopajo, a vsem in vsakomur zaupam, da se ji pokoravajo.

Aleksander s. r.

Predsednik ministrskega sveta, minister za notranje zadeve, častni adjutant Nj. Vel. kralja, div. general

Peter Živković.

V Belgradu, dne 6. januarja 1929.

Nova vlada.

V zadnji številki »Domoljuba« smo javili, da je ministrski predsednik dr. Korošec podal ostavko vlade, ker Davidovičevi demokrati niso hoteli več sodelovati v vladi. Na drugi strani pa so radičevski politični voditelji stavili za sporazum take zahteve, da bi bil v nevarnosti obstoj države. — Dalje so mnogi politiki tudi navezali stike z nekaterimi zunanjimi državami, ki nam niso naklonjene.

Položaj je postajal neznosen. Narodna skupščina je sicer pod vlado dr. Koroščevo naredila toliko kot nikdar prej, toda bila je okrnjena. Če bi se pa opozicija vrnila, bi v skupščini nastala spet sama razdrtja, delo, ki je nujno in neobhodno potrebno, pa bi zastajalo.

Jasno je bilo vsakomur, da tako ne more več iti dalje, zlasti ker so v zadnjem času odrekli tudi Davidovičevi demokrati.

Naša demokracija se je žal v zadnjih letih sploh prevrgla v demagogijo, politiko neznanega hujškanja v prvi vrsti proti tistim, ki so s poštenim in nesebičnim delom hoteli državo in njeno gospodarstvo dvigniti. Demokracija je pač dobra oblika vladavine, dokler so zastopniki ljudstva zreli ljudje, ki se zavedajo svoje dolžnosti in odgovornosti. Žal se je v zadnjih letih beseda demokracija izrabljala samo še v nebrzdano svobodo za neprestane divje politične prepire in celo pretepe, za hujškanje doma in v inozemstvu, dočim je čut za državo in dobro ljudstva vedno bolj stopal v ozadje. Demokratizem, kakor se je pojavljal pri nas v zadnjih letih, je postal nevarnost za državo in njen obstoj.

Vsak je videl, da se ta smrtonosna bolezen naše demokracije z rednimi sredstvi ne bo mogla več ozdraviti. Bilo je treba korenite operacije.

Za rešitev krize je kralj ponovno pozval k sebi voditelje strank, med temi tudi voditelja opozicije, ki je zapustila narodno skupščino, dr. Mačka in Pribičevića. Skušala se je najti neka podlaga za skupno delo, toda izjave političnih voditeljev so si bile tako nasprotujoče, da jih je bilo nemogoče premostiti.

Iskati je bilo izredne rešitve. In tako se je odločil kralj, da vzame rešitev tega državnega voza sam v roke. Sestavila se je izvenparlamentarna vlada, ki bo sama delala brez narodne skupščine, ustava, ki je bila sprejeta na Vidov dan 1. 1921 in ki je bila predmet tolikih preprirov in sporov, je bila s kraljevim ukazom razveljavljena. Da bi se preprečila kakšna nepotrebna in škodljiva razveljavitev, se je zakon o tisku izpopolnil, prav tako so razpuščeni vsi občinski odbori, ki bodo dobili komisarje najbrže v osehah dosedanjih županov, tudi oblastni odbori, od katerih so se nekateri v zadnjem času postavljali v kaj se čudno razmerje z državo, bodo dobili komisarje zopet najbrže v osehah dosedanjih predsednikov, kjer ne bo interes države zahteval drugače. Zakon o zaščiti države se je poostri. Tudi drugi zakoni, ki so važni za ohranitev popolnega miru in za preprečitev

slehernega škodljivega hujškanja zoper državo in njene voditelje, so izšli.

Narodna skupščina, v kateri je bilo vedno več poslancev, ki so z neukročeno strastjo in besnostjo samo ovirali delo, je razpuščena. Poštene stranke, katerim je bilo do resničnega dela za državo in ljudstvo, so v splošni demagogiji in hujškanju vedno teže obstale in vršile svoje delo. Bati se je bilo, da pri tolikem številu nezrelih in po strankarski strasti zaslepljenih poslancev kljub skrajnemu naporu resnih in poštenih državnikov ves državni aparat nenadoma obstoji. Zato seveda ni bilo drugega pota, kot da se skupščina razpusti, nove volitve pa se bodo vršile, kadar bo pričakovati, da se bo ta miselnost zboljšala.

V novi vladi so zastopani Srbi, Hrvati in Slovenci. Zlasti nas veseli, da v novi vladi, ki ima tako ogromne in težke naloge in zato tudi velike pravice, zastopa Slovence njen najzmožnejši in najsposobnejši zastopnik, dr. Anton Korošec.

Vlada je sestavljena takole: Ministrski predsednik in notranji minister: general Pera Živković, komandant kraljeve garde;

minister brez portfelja: Nikola Uzunović;

minister za promet: dr. Anton Korošec;

minister za zunanje zadeve: dr. Voja Mariaković;

minister za vojno in mornarico: general Stevan Hadžić;

minister za vere: dr. Alavpovič, predsednik državnega sveta;

minister za zdravje: dr. Uroš Krulj, sanitetni referent v Sarajevu (Hrvat);

minister za socialno politiko in trgovino: dr. Mate Drinković (Hrvat);

minister pravosodja: dr. Milan Srškić;

minister prosvete: Božo Maksimović;

minister za finance: dr. Stanko Šverljuga, predsednik zagrebške borze (Hrvat);

minister za kmetijstvo: dr. Oto Frankeš; vseučiliški profesor (Hrvat);

minister za zgradbe in pošte: Stevan Savković;

minister za gozdove in rudnike: Lazar Radivojevič.

Nova vlada je bila takoj 5. t. m. ponoči zaprišana ter so ministri nastopili svojo službo.

Priporoča se PRVI SLOVENSKI ZAVOD

Vzajemna zavarovalnica

LJUBLJANA — DUNAJSKA CESTA 17,

ki je edini te vrste — Podružnice: v CELJU, Breg št. 33 — ZAGREB, Hacmanova ulica 12 — SARAJEVO, Koroščevo ulica 15 in v SPLITU, ulica XI. puka.

Novi zakoni.

Obenem s kraljevim proglasom na narod so objavile »Službene Novine« tudi celo vrsto novih zakonov in sicer:

1. Zakon o kraljevski oblasti in vrhovni upravi. Ta zakon določa, da je kralj nosilec vse oblasti v državi. Zakone proglasa in izdaja kralj. Predsednika vlade in vse ministre imenuje kralj in njemu so tudi vsi ministri odgovorni. Vojno napove kralj in istako sklepa tudi on mir in vse mednarodne pogodbe.

2. Zakon o zaščiti javne sigurnosti in reda v državi. Zakon je zelo strog in vsako dejanje storjeno proti državi se kaznuje s smrtjo ali 20 letno ječo. Proti temu zakonu se pregreši vsak, kdor bi s katerikoli način delal proti državi, hujškal na nasilje proti državnim oblastim, ogrožal javni red in mir ali pa nagovarjal druge, da spremene sedanjí politični ali drugačni red v državi. Tudi kdor bi taka stremjenja le podpiral (z odjajo lokala takim ljudem), se pregreši proti temu zakonu. Da lahko oblasti krivce hitreje izsledijo, so dovoljeni tudi hišne preiskave.

Verske in plemenske stranke so prepovedane, vse stranke pa morajo vložiti prijavo, nakar odloči vel. župan, če so te stranke dovoljene ali ne.

Vsak shod je treba tri dni prej naznani z navedbo dnevnega reda.

Če bi bili kje nemiri, sme civilna oblast zahtevati pomoč vojaštva. V tem slučaju je vsaka hiša dolžna, da na svoje stroške vzdržuje vojaštvo.

Zakon tudi zelo ostro nastopa proti stopačem, ki bodo obsojeni na prisilno delo. Orožje se sme nositi samo z dovoljenjem oblasti.

Vsaka stavka, tudi pasivna rezistenca uradnikov, je strogo prepovedana.

Zakon končno določa proti krivcem pospešno kazensko postopanje.

Zakon o spremembi zakona o oblastnih samoupravah in občinah.

Vse občinske uprave so razpuščene in vel. župani imajo imenovati komisarje. Kjer so župani pristaši režima, bodo ti imenovani za komisarje. Oblastne skupščine in odbori prenehajo delovati. Njih posle prevzamejo oblastni komisarji.

Novi tiskovni zakon. Zelo je poostren

Za rejo slabotne in shujšane živine ter okrepitve breje živine in telet je potrebno in edino uspešno »TEŽAKOVO OLJE ZA ŽIVINO«, ki se dobi pri M. Težak-u, Zagreb, Gunduličeva 13.

Že 32 let

stoji v službi bolnih in zdravih, bolečine ublažujoč Fellerjev Elsalfluid, kateri je pohvaljen v mnogobrojnih priznanjih tudi iz najvišjih krogov. Uporabljen na znotraj in zunaj se je izkazal uspešen pri reumatiznih bolečinah, živčnih bolečinah, pri šibkosti, pa tudi drugače kot brza pomoč. Dostava se povod. Polzakusna steklenica Din 6—, dvojna Din 9—. Ako ga nimate, naročite ga po pošti za vsaj 62 Din naravnost pri lekarnarju FELLER, STUBICA DONJA, Elsalfluid 16, Hrvatska. — Za prebavo pa: Elsal-kroglice, 6 škatljice Din 12—

tudi tiskovni zakon in cenzuro vrši odslej policija in ne več drž. pravdnštvo. Casopis, ki je bil v enem mesecu trikrat zaplenjen, sme notranji minister ustaviti.

Objavljen je nadalje ukaz, s katerim je odpravljena stalnost sodnikov.

Po objavi novih zakonov je za vsakogar najbolje, da nič ne politizira in da takoj vsako odredbo oblasti točno izpolni.

Hrvati in nova vlada.

Hrvati so novo vlado in njene uredbe sprejeli z veseljem. So voditelji pač sami čutili, da so jo na eni strani temeljito zavzeli s svojimi prenapetimi zahtevami, na drugi strani pa je bilo težko iti nazaj, ne da bi se zoper to postavile nahujskane množice. Zato so bili v velikih kleščah. Izredno odločna kraljeva poteza pa je tudi za Hrvate ustvarila čisto nov položaj — vse niti in verige s preteklostjo so pretrgane, vsa politična navlaka, ki se je v zadnjem času vedno bolj kupčila med Zagrebom in Belgradom ter preprečevala vsak sporazum, je čez noč pospravljena in odnešena: začne se lahko znova na boljši, pametnejši in uspešnejši način — brez tistih, ki so imeli interes na tem, da so kupčili to navlako.

Hrvatski listi večinoma zelo gorko pozdravljajo novo vlado, ki bo mogla brez političnih navlakarjev, ki so v zadnjem času postajali očitna nevarnost za državo in njen gospodarski napredek, delati na novi ureditvi države, o kateri govori kraljevi proglas.

Z Orli v Prago.

Par mesecev nas še loči od odhoda. Skoro bomo morali zapisati, danes odpotujemo, kljub temu pa je še mnogo takih, ki odlasajo, češ, za prijavo imam še dovolj časa. Takí ne pomislijo, da ovirajo s svojim odlasjanjem delo za priprave, ne pomislijo pa tudi, da škodujejo s tem samim sebi. Pripravljalni odbor mora namreč računati samo s številom priglasičenih, ter skuša temu primerno pridobiti za udeležence tudi ugodnosti. Te so pa predvsem odvisne od števila udeležencev; zato naj se vsi oni, ki se nameravajo udeležiti izleta, čimprej priglase, ker veljajo znižani prispevki za izlet samo za one, ki se priglase in plačajo celotni prispevek do 1. aprila 1929. Kdor se po tem roku priglasi, ne bo mogel biti deležen sedanjega popusta, ter izgubi ugodnost plačevanja v obrokih.

Priglase sprejema Jugoslovanska orlovska zveza v Ljubljani, Ljudski dom.

Cene izletu so: vožnja III. razreda, hrana iz vojaških kuhinj in prenočišče na slamnjačah za telovadce 650 Din, za netelovadce 750 Din; vožnja II. razreda, hrana in stanovanje v konviktu 1050 Din, s hrano in privatnim stanovanjem 1150 Din, v hotelu 1350 Din ali več.

Pripravljalni odbor
za orlovski izlet v Prago.

KAJ JE NOVEGA

ZANIMIVO PISMO IZ FRANCIE.

Naš prijatelj nam je odstopil naslednje pismo, ki ga je dobil o Božiču iz Francije:

Lievin, 12. XII. 1928.

Predragi!

O praznikih rad kam poskočim, pa Te moram vseeno obiskati, da se Ti zahvalim za zadnje pisanje in da Ti prav iz srca voščim milostpolne praznike in novo leto 1929, da bi Ti bilo srečno in blagoslovljeno!

Moji prazniki bodo bolj prozaični. Hiperkultura ubija vso versko poezijo, a ne da in ne more dati nadomestila. Moderna Francija ne pozna skoro več jasi! — no morda Poteta, zato ti anepli ne morejo

tem božičnem času v ljubi domovini, v krogu svojih najdražjih in ste tudi prejeli sv. zakramente za rojstvo Gospodovo. Slišali ste tudi milo petje zvonov. Pač ste srečni! Mi pa tu na daljnem jugu vsega tega nismo nič deležni. Pomislite malo, v kakih krajih se sedaj nahajamo. V pustih argentinskih hribih, kjer ne raste nič drugega kot nizko grmičje. Stanujemo v šotorih, ki smo jih sami napravili iz grmičja. Seveda so bolj za lepo vreme kot za dež. Sonce precej pripeka. Naša sreča je

Japonska je prava mučenica, kar se vidi po potresov. Tam je vsak dan kak manjši potres, vsako leto pa po par večjih. Sedaj je hujši potres zopet obiskal otok Kiušiu (najjužnejši del Japonske), severozahodno obalo pa je pri mestu Niigata nenadoma obhlo morje in razdejalo na stotine hiš, 56 ljudi je utonilo.

oznanjati veselja. Ubogi otroci! zato se morebiti branijo priti v moderni svet. 26. XII. bodo že v šoli, se zopet i in u učili, in o mačkih in psih, le o Božiču ne.

Prav imaš, da se trudiš in okoli misijonariš. Veliko delamo, ako pomagamo, da vera ostane v srcih, če tudi včasih ni videti posebnih uspehov. Ako bomo le obstoječi kapital ohranili, bo že dosti. Zida se težko, podere se kmalu in tudi samo.

Jaz žal pri svojih ovčicah ali kako bi jih imenoval, nimam večkrat več tega kapitala. Naučili so se že od francoskih tovarišev »modernih« nazorov. Francoski delavec, če mu govoriš o Bogu, ti bo pokazal trebuh ali nasprotno stran, te pogledal pomilovalno in rekel: to je moj Bog. Prav isto, kar trdi sv. Pavel o svojih sodobnikih; torej nič novega. Ko bi le ta »vera« in ta »bog« jih osrečil. A dela le nasprotno.

Imel sem fanta v neki koloniji. Doma je bil najboljši fant v vasi, zavber kot pušljec. Prišel je sem, kmalu pozabil na cerkev, spoved in drugo, kar bi ga držalo. Te dni se je ustrelil in pustil pismo, v katerem preklinja greh, ki mu je nakopal grdo bolezen, vsled katere noče več živeti.

In takih zgledov, če tudi ne s tako očito tragičnim koncem, je polno. Zato bi rad po celi Sloveniji zaklical: Ljudje božji, ostanite doma, ne na tuje, tam boste poštene ostali, če tudi revni, tu vas čaka dvojna revščina: dušna in telesna.

Pismo iz daljnje Argentine. Slovenški fantje in možje, zaposleni sedaj na Puenta Camino v gorovju Ambato, provincija Catamarca. Voščimo vsem znancem in tovarišem srečno in blagoslova polno novo leto. Dragi rojaki! Vi ste se nahajali v sve-

to, da je tu dovolj hladnih studencev z dobro pitno vodo. Pa še nekaj, dragi rojaki. Ko smo se vozili iz mesta Cordobe v provincijo Catamarca, nismo drugega videli kot golo skalovje in bodeče grmičevje. In smo si mislili: to je obljubljena dežela. Ko pridemo slednjič v mesto Catamarca, nas je čakalo na kolodvoru polno izvoščakov, kakor je to povsod navada. Tu pazijo posebno na »gringotas«, to je Evropejca. Ako le morejo, katerega ogoljufajo. Ko gremo po glavni ulici, zaslišimo mal zvonček za seboj. Pa kaj je bilo? Cestna železnica, katero so vlekle štirinogate živali z dolgimi ušesi. Pač neverjetno, pa resnično. Nas je vse posilijl smeh. Drugi dan smo si z avtom odpeljali še 120 km naprej v gorovje. Pošiljamo Vam, dragi sto tisoč iskrenih pozdravov: Anton Planinšek, delovodja, Češča vas; Anton Stepan, Alojz Heni, Anton Klemenčič, Martin Lustek, Franc Kirar, Franc Smole, Jožef Dragan.

d Ukinitve internata v Pasteurjevem zavodu v Celju. Z odlokom ministrstva narodnega zdravja št. 57.062 od 29. dec. 1928 se ukinja v Celju Pasteurjev zavod kot internat. Na steklini obolele in od steklih psov težje poškodovane osebe se bodo odslej zdravile v oblastnih bolnicah.

d Naše slike. Samoobsebi umevno je, da bo »Domoljub« kot doslej še prinašal vsak mesec prilogo »Novice v slikah« v bakrotisku na štirih straneh, oz. za dva meseca na osmih, poleg tega pa še v vsaki številki nekaj slik v navadnem tisku, kolikor bo dopuščal prostor.

d Ljubljanski oblastni odbor vrača oblastne davke. V zadnji seji je ljubljanski oblastni odbor in sicer iz proračuna za leto 1928. razdelil sledeče podpore: za melioracije pašnikov in drenažo 138.000 Din; za kmetijske nadaljevalne šole 56.000 Din, za gospodarske stroje raznim organizacijam in posameznikom 250.000 Din, za pospeševanje sadjarstva v ljubljanski oblasti 33.000 Din, za občinske ceste in mostove 70.000, za strokovno izobrazbo delavstva 35.000, za slovenske izseljenice v Franciji 3000, za ustanovitev izseljeniškega doma v Ljubljani 150.000, za obrtne nadaljevalne šole 44.000, za postavitev strojne lončarske peči v Milaki pri Komendi 93.900, za razne obrtne zadruge 68.000, za ustanovitev specialnih strokovnih šol 150.000, za kemični inštitut ljubljanske univerze 42.000, za pospeševanje turizma 8600, za gospodarske tečaje 50.000, za pospeševanje živinoreje in zatiranje živinskih bolezni 300.000, za pospeševanje gozdarstva 33.000, za oblastne t. t. nasade 42.000, za razne prosvetne organizacije 65.000 Din.

d Posledice kmetско-demokratske obstrukcije se občutijo seveda več ali manj na gospodarskem polju. Da ni bilo žerjavosko-dačiveskega nagajanja, bi naša država že dobila veliko inozemsko posojilo, ker z lastnimi sredstvi ne moremo dvigniti celokupnega gospodarskega položaja kraljevine tako kot je potreba. V tem oziru piše »Trgovski list« med drugim sledeče: »Inozemsko posojilo, od katrega smo spomladi pričakovali, da bo prineslo novega poleta v naše gospodarsko življenje, se je izjalovilo in vsa nujno potrebna javna dela, ki so se nameravala s tem denarjem izvršiti, so odložena na nedoločen čas. To zaveda težko tudi Slovenijo ne samo glede gradnje novih železniških zvez s Primorjem, marveč tudi pri vseh ostalih javnih delih.«

d Socialno delo mariborske občine se zrcali tudi v sledečih postavkah proračuna: ubožne podpore 300.000 Din, hiralški stroški 233.600 Din, za prehrano ubožnih slojev 292.000 Din, za podporo raznim mladinskim društvom 80.000 Din, za otroško zavetišče v Ljudskem vrtu 258.000 Din, za pokojninski fond mestnih delavcev 40.000 Din. V izrednem proračunu je predvidena tudi zgradba nove oskrbnišnice.

d Tako se govori Novoimenovanemu finančnemu ravnatelju v Ljubljani g. dr. Povaleju je priredilo mariborsko uradništvo poslovilni večer, na katerem je gosp. ravnatelj pozval vse finančno uradništvo, naj pri svojem uradovanju upošteva želje ljudstva in strogosti zakona omiljuje, kakor le mogoče. Priporočil je za dvomljive slučaje, naj se uradnik odloči za stališče, ki je za stranko bolj ugodno.

d Zanimive davčnine niške oblasti. Niška oblastna skupščina je obdala z visokimi davki vse luksuzne predmete, vse neženjene in neomožene osebe, ki so ime-

le priliko se poročiti, pa se niso, in prebivalce, ki niso v nobenem prosvetnem, dobrodelnem ali narodnem društvu. Zlasti so obdavčeni tisti, ki imajo luksuzne predmete (avtomobile).

d Pri občinskih volitvah v občini Bojmo pri Brežicah je dobila SLS dva odbornika več kot pred tremi leti.

d Če so časopisne vesti točne, ima sedaj Belgrad 339.208 prebivalcev.

d 30.054 turistov in tujev je obiskalo v l. 1928. naše primorsko letovišče Dubrovnik.

d Punišo Račiča, Toino Popoviča in Jovanovič-Luno je preiskovalni sodnik izročil te dni sodišču. Puniša Račić je obtožen premišljenega umora.

d Ukinitve vizumov med našo državo in Čehoslovaško je stopila v veljavo dne 1. januarja 1929.

d Novo katoliško cerkev so posvetili pred polnočico na božični večer pri bakrenem rudniku Bor v Srbiji, kjer si služi kruh poleg Francozov in Hrvatov tudi precej Slovencev.

d Učenci katoliške veroizpovedi v Belgradu. Na ljudskih šolah je v stolnem mestu naše države 1093 osnovnošolskih učencev in 435 srednješolcev. Za toliko število učeče se mladine pa so na razpolago samo — štirje kateheti.

d Železniška postaja »Račna« je dobila zopet svoje staro ime »Čušperk«.

d Koliko davkov je dobila država plačanih v oktobru. Iz Hrvatske in Slavonije 32,7, iz Bosne in Hercegovine 35,7, iz Vojvodine 51,2, iz Srbije in Črne gore 60,5, iz Slovenije 15,3, iz Dalmacije 4,9 milijonov dinarjev.

d Saditev tobaka bo prosta. Kakor poroča časopisje, je menda vlada dovolila, da bo smel vsak saditi tobak. Prodaja tobaka pa bo ostala še vedno državni monopol. Podrobnosti še niso znane.

d Skoraj vse demonstrante, ki so bili zaprti, ker so se na narodni praznik, dne 1. decembra, pregrešili na zagrebških ulicah proti zakonu, so na božični večer izpustili iz ječe.

d Tudi na Hrvatskem sneži. Ne samo v Sloveniji, temveč tudi na Hrvatskem je zapadel debel sneg in še dalje proti jugu. Posebno hudo so snežni zameti prizadeli promet na liški progi, kjer sta v snegu sredi proge obšla dva brzovlaka. Poslana jima je bila pomoč v obliki snežnih plugov. Na progi je zapadel sneg pol metra visoko. Po progi sedaj križarijo snežni plugi, ki odstranjujejo sneg s proge. Promet ni bil nikjer prekinjen, dasi so imeli vlaki precej zamud.

d Konkursi v l. 1928. Skupno je bilo v letu 1928. razglašenih v cel državi 917 konkurzov (1927: 1000, in 1923: 832). Seveda je tu všteto mnogo konkurzov, ki niso trgovskega značaja (saj se v Srbiji razglašajo konkurzi tudi o imovinah kmetovalcev in privatnikov.) V splošnem pa se opaža nazadovanje števila konkurzov ne toliko v Srbiji kakor v prečanskih krajih.

d Pes ju je izkopal iz snega. Te dni se je na Dečkovem trgu v Celju odigral miščen prizor. Bilo je ravno konec šolskega pouka, ko sta se po Ljubljanski cesti dva mla abecedarja, klobuk dekletce in kre-

pak fantič, pripeljala na saneh, katere je vlekel lep volčji pes. Pes je bil po vseh pravih vprežen in je svoj lahak tovor po gladki cesti precej hitro vlekel v mesto. Ko je pes, ki je svojo pot dobro poznal, zavil na Dečkov trg, so sani zadele ob velik kup snega in se prevrnile. Oba otroka sta zginila v mehkem snegu. Genljivo je bilo opazovati, kako je pes, ki je čutil, da nekaj ni v redu, takoj obrnil in se z gniljivo skrbjo zavzel za svoja varovanja. Z gobcem in prednjima tacama je izkopal oba otroka iz snega, skrbno vohal okoli obeh, če se nista kaj poškodovala in potrpežljivo čakal, dokler nista otroka spravila v red sani in se zopet nanje vsedla. Nato je zvesta žival zopet potegnila in nadaljevala pot proti domu ter od časa do časa pogledavala nazaj, če otroka še sedita na saneh.

d Lep uspeh. Na posredovanje našega narodnega poslanca g. Klekla je dovolil minister financ za po toči poškodovane posestnike v Slovenski krajini en milijon dinarjev, poleg dveh milijonov, ki sta že določena za javna dela v tej deželi.

d Petarda na stopnjicah zakristije. — Opolnoči med starim in novim letom je na Vašah neznan zlikovec zažgal petardo na stopnicah pri zakristiji. Od silnega poka je hipoma ugasnila luč pevcem, ki so peli na trgu, oddaljeni kakih 30 metrov. Na zakristijskih oknih se je razbilo 21 šip in je odletel kos betonskega zidu. Ljudje so prestrašeni hiteli iz hiš. Strel se je dobro slišal celo na Sv. Goro. Kdo je zažgal petardo in s kakšnim namenom, ni znano. Prav bi pa bilo, da oblast to stvar razjasni, da ne bo negotovosti in razburjenja.

d V dvigalu je našla smrt. 16 letna modistinja Milica Popović, ki je zaposlena v delavnici Ruže Koren v Izvozni banki v Belgradu, je vstopila v dvigalo v tretjem nadstropju, da bi se peljala v klet po premog. Ko je vstopala, je nekdo pritisnil na gumb in dvigalo se je pričelo premikati. Ker je stala na robu dvigala, ji je to pritisknilo glavo ob zid. Našli so jo z glavo izven dvigala s strašno izbuljenimi očmi v smrtnem boju.

d Listnica z 12.000 Din gotovine. Pirnat Gustav, trgovski posredovalec iz Ljubljane, je prijavil ljubljanski policiji, da mu je med vožnjo v vlaku po Hrvatskem na železniški progi Nova kapela—Zagreb neznan žepar izmaknil listnico z vsebino 12 tisoč dinarjev gotovine. V listnici je bil tudi neki listek iz Vatikana v Rimu.

d Nečloveška mati. V nekem gozdu nedaleč od Pesnice so izgrebli otroško truplo, ki je že pričelo truhleti. Seveda so psi truplo načeli. Sodijo, da je mati otroka živega pustila v gozdu, kjer je zmrznil. Nečloveško mater zasledujejo.

d Tatovi odvedli mrljca. V Subotici so vlomili v hišo nekega subotškega meščana, da bi pokradli klobase in suho meso. V isti hiši pa je ponoči umrla neka 91letna žena, ki je prišla na obisk. Ker so imeli ljudje, ki jih je obiskala, že eno sobo in niso hoteli prenočiti skupaj z mrljcem, so položili truplo v jedilno shrambo. Tatovi so ponoči opazili truplo in v mnenju, da so našli bogve kaj dobrega, so truplo tudi odnesli. Šele na cesti so opazili, kaj imajo v rokah. Vrgli so truplo na tla in pobegnili.

Zjutraj so našli na trgu truplo policijski stražniki, ki so o tej najdbi obvestili stanovalce v hiši.

d Vprašanje železniške proge Belgrad-Sarajevo se bliža uresničenju in sicer s pomočjo posojila, ki ga bo dala skupina ameriških bankirjev. Nameravana železnica bo baje elektrificirana in bodo v ta namen zgradili v Bjelini veliko električno centralo.

d Nove katoliško delavsko društvo je ustanovljeno v Belgradu na pobudo načelnika socialnega ministrstva, katoliškega duhovnika dr. Avgušтина Juretića.

d Skrivnostni umor. Na Stefanovo so ženske pri Brebenšku v Brebernem, obč. St. Jurij pod Kumom slišale strel. Vendar pa se zato niso zmenile, ker je okoli mnogo lovev. Ker pa nekaj dni ni bilo od nikoder starega Brebenška Bregarja, so postale pozorne in sosed je skušal pogledati v hišo, pa je bila zaklenjena odznotraj. Stanoval je Bregar v posebni hiši, ne pri družini. Sosed je postavil lestvo k oknu, pa je moža videl na tleh mrtvega. Obveščena je bila takoj orožniška postaja v Radečah, ki je poslala patroljo na lice mesta. Vdrli so vrata in nudil se jim je grozen prizor. Ves v krvi je ležal Bregar, na zatilniku pa imel strašno rano. Sodna komisija je ugotovila, da je bil Bregar ustreljen z lovsko puško, in sicer s šibrami. Pri sebi ni imel nobenega orožja in je samomor izključen. Našli pa so orožniki v kuhinji svežo razkopano luknjo v podu v klet. Morda je storilec tam odšel, ali pa je ustrelil nesrečno žrtev skozi okno. Za storilec ni sledu. Vendar pa upamo, da se bo marljivemu iskanju orožnikov kmalu posrečilo izslediti zločinca.

d Nesreča ali samomor. Iz Kranjske gore nam poročajo: Vlak je povozil pomoznega sodnega slugo Antona Muhica, še mladega in samskega, doma iz Kočevja. Nihče ne ve natanko, ali je to samomor ali nesreča. Ze dalje časa je bil nezadovoljen s svojim stalščem — imel je komaj 600 Din mesečne plače — hodil je potr in žalosten okrog. Zadnji dan opoldne pred nesrečo tudi ni hotel nič jesti, češ da ne more.

d Utopljenec v ribniški Bistrici. Te dni je služkinja v ribniškem župnišču na vrtu potegnila klobuk iz Bistrice. Takoj so jeli sumiti, da mora biti od kakega utopljenca. Orožniki so preiskali vodo in res so našli pod jelšami na nasprotnem bregu utopljenega 62letnega Jameza Zurca, upokojenega železničarja, ki je nekaj časa služil za hlapca pri Cenetu. Pogrešali so ga že od 8. decembra in je moral ta dan nesrečno končati. Doma je bil iz občine Vel. Loke. Jeli nesreča ali zločin, se sedaj še ne ve.

d Povodenj na sarajevskih ulicah. Radi neprestanega dežja zadnje dni je v Sarajevu narasla Miljačka in prestopila bregove ter poplavlila mesto. Ponoči je voda vdrila v mestno elektrarno. V hipu je bila vse mesto v največji temi. Šele z največjim naporom je bilo možno, da so poglani v tek rezervne stroje, do katerih ni prišla voda. Voda je po Sarajevu razrila nekatere ulice in jih popolnoma uničila. Posledico je imelo to tudi v tramvajskem prometu, kjer je vozilo mnogo manj tramva-

jev kot običajno. Mesto je za časa poplave izgledalo strašno, ker je voda v hudournikih tekla z bregov v mesto.

d Vagon ga je pritisnil ob vagon. V pristanišču ob Sušaku so izkrcavali večje število vagonov. Čim so delavci izkrcali vagon, so ga porinili k drugim vagonom. Na nesrečo niso zapazili, da se nahaja pred vagonom 66letni delavec Anton Gerbac. Prazni vagon je pritisnil delavca z odbijajoči ob drugi vagon in ga zmečkal. Vse se je pripetilo tako naglo, da nesreče sploh niso mogli preprečiti. Ko so delavci prišli na pomoč, je Gerbac že umrl.

d »Ko ne bom imel več denarja za pijanost, se bom obesil.« je rekel neki bivši mizar iz Sv. Lovrenca pod Prožnimom. Izvrševal je svoj čas samostojno mizarstvo obrt, a polagoma ves premoženje pognal po grlu. Za veččlansko svojo družino se ni briga in popival po krčmah tako in tako. Te dni so ga res našli v Celju — obešenega.

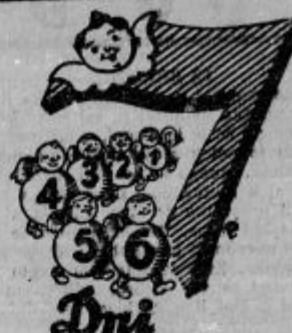
d V pijanosti ubil očeta. Pri Osičku je neki kmet Andrej klal prešiče in po slavovski navadi ob tej priliki napravil malo veselico. Gostje so pili vino in razpoloženje je postajalo nenavadno živahno. Iz neznanega vzroka je pričel starejši Andrejev sin Jožef pretepiti svojega malega brata Tomažka. Oče se je potegnil za dečka, toda starejši sin je pograbil za kol in razbil očetu črepinjo. Oče je bil takoj mrtev, Jožef pa so odvedli orožniki.

d Žrtev alkohola in kafeina. Bošnjaki in Hercegovinci so znani kot strastni pivci kave in žganja. V Mostaru na bregu Neretve so našli te dni ponoči nekoga Salih Kikića, ki je ležal na tleh, navidez nezvesten. Prenesli so ga v bližnje kavarno, kjer je policijski zdravnik ugotovil, da je Kikić mrtev. Umrl je radi prevelikega uživanja črne kave in žganja.

d S strehe na streho so skakali. Spiti je doživel te dni izredno zabavo. Trije mladi, napol odrasli mladeniči so se splazili v podstrešje neke petnadstropne hiše, najbrže v namenu, da bi izvršili kako tatvino. Toda ljudje so jih opazili in stražnik jim je sledil tudi potem, ko so se skoraj lino splazili na streho in pobežali pred zasledovalcem. Mladi tatovi so skakali s strehe na streho, tako da stražnik kmalu ni mogel za njimi. Ves razburiljivi lov po strehah je opazovalo mnogo ljudi. Mladenice so končno ujeli na tleh, ko so se zatekli v neko zagatno ulico.

d Kadar kraljuje v možganih alkohol. Pred kratkim se je pet kmetov vračalo iz bosanskega trga Rogatice. V Rogatici so prodali nekaj pridelkov ter se nazaj gredli napili. V pijanosti so se na cesti stopili. Najbolj sta se obdelovala Nedžo in njegov zet Marko, ker je ta grdo postopal s svojo ženo, Nedžovo hčerko. V prepiru in pretepu je nekdo udaril s kolom Nedža po glavi, da je bil ta takoj mrtev. Dosedaj še ni ugotovljeno, kdo je Nedža ubil in so orožniki aretirali vse štiri kmete, ki so bili z njim v družbi.

d Dragi trakovi. Carinarnica v Subotici je zaplenila na novega leta dan osem vreč napol svilenih trakov za klobuke, ki jih je neki carinski posredovalec prehitopil iz Madjarske v Subotico. Vrednost trakov se cení na 500 do 600 tisoč dinar-

Dni

s počitkom vred je trajalo stvarjenje sveta, torej pomeni število 7 popolnost.

To je dokazano s 7 prednostmi, katere ima

Schicht
Terpentin-
Milo

jev. S temi trakovi bi se mogli, kakor trdi subotička carinarnica, okrasiti vsi klobuki Jugoslovijci. Preiskava se še nadaljuje, krivci pa so izročeni državnemu pravdnikstvu.

d Za šoferski izpit je potrebna knjiga, ki jo je spisal ing. Stofa. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena vezanemu izvedu Din 140.—. Ing. Stofa je pravkar tudi imenoval za vodjo komisije pri šoferskih izpitih. Kdor hoče šoferski izpit položiti, mora avtomobil in njega sestavne dele poznati in vedeti tudi, kako se imenujejo. Ta knjiga je bila torej nujno potrebna, ker brez nje ne more nihče položiti tozadevnega izpita.

d Za ameriške nadeve — dr. Ivan Černe, gosp. pis. Miklošičeva 6, Ljubljana.

NAZNANILA.

n Rekrutski tečaj. Celjsko orlovsko četo je priredil kakor vsako leto rekrutski tečaj za novince na svečnicu, dne 2. februarja t. l. Tečaj se začne ob 9 zjutraj v Orlovskem domu in traja cel dan. Na tem tečaju se bodo obravnavala vprašanja, tilkajda se vojaške službe, ustroj armade, verske in moralno življenje itd., skratka, stvari, ki so zelo važne za vsakega fantu-novince. Vabljeni so vsi rekruti-Orli, kakor tudi drugi krčkanke mladeči fantje. Prijave se naj takoj pošljejo na naslov: Kocmur Martin, Ljudska posojilnica. Prosimo, da se prijavitelji kmalu, da se ukrene potrebno.

n Kamnik. Kramaraki in Hrvatski sejem se n. S. Štepsparjeva tragedija v 5 dej. »Romco in Julija« (poslovenil Iv. Cankar) se vprizori v nedeljo 13. in 20. januarja zvečer ob pol 8 v Rokodelskem domu na Vrhniki. Vstopnina običajna. Vstopnice se dobe v predprodaji pri g. Jezeršku. Vljudo vabi — Dramatski odsek.

n Stranje. V nedeljo 13. t. m. ob 3. popoldne uprizori Pevski odsek Izobraž. društva živijo spevoigro »Kovačev šadenj«. Pred igr. nastopi moški pevski zbor s par pevskimi točkami. Vabimo v Predvor. Kat. prosv. društvo v Predvoru ponovi v nedeljo 13. t. m. ob 3. uri popoldne igr. »Davek na samce«. Vljudo vabi.

vrši v Kamniku v torek dne 8. januarja 1922.

PO DOMOVINI

IZ BRUSNIC.

Od nas je odšel g. nadučitelj Maks Kalan. Bil je pri nas splošno priljubljen, saj je vsakemu brez razlike pomagal, če je le mogel, delal razne prošnje itd. Deloval je poleg svoje službe kot organist in občinski tajnik. Mnogo se je tudi prizadeval dvigniti naš kraj k kulturnemu napredku, v ta namen je ustanovil prosvetno društvo. Žal, da ni imel toliko uspeha kot truga. Del naše mladine je vedno mislil, da je nevednost in alkohol podlaga gospodarskega napredka. Zato je s težkim srcem odšel od nas mož, vnet za vse dobro, odličen in vztrajen bojevnik SLS. Dal Bog enakega naslednika.

MOŠNJE.

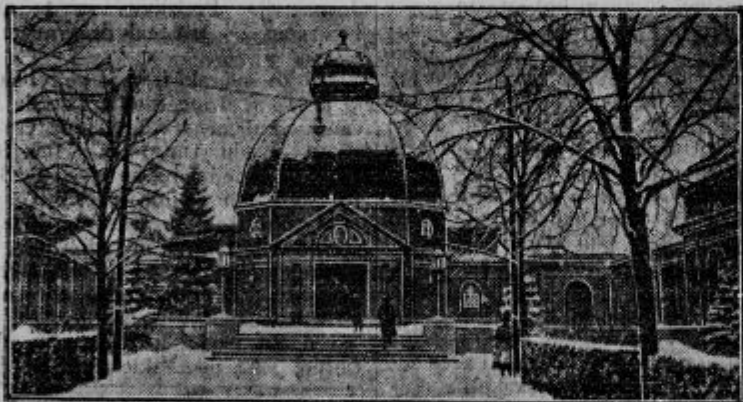
V cerkvah na Brezjah in v Mošnjah je zadnje leto reklo dvakrat 291 odraslih odločilni »hočem«. V Mošnjah je bilo 23 krščancev vprašanih: »Ali hočeš?« Odgovorili so: »Hočem«, pa ne sami, po namestnikih, ker je tako bolj imenitno. — Enajst smo jih pa brez vpraševanja položili v jama.

KOLOVAT.

V župniji se je pojavila neka bolezen, morda podobna španski, ki ji je že več starih ljudi podleglo. V drugi polovici decembra preteklega leta so poleg že zadnjič omenjene Helene Zupančič umrli še: Jakob Sirmiljan, star 88 let; bil je najstarejši mož v župniji, Neža Dušan, stara 85 let, ena najstarejših izmed žen in Pavel Joger, star tudi že blizu 70 let.

IZ SELA nad Škofjo Loko.

V nedeljo 30. decembra smo dočakali težko pričakovani veliki zvon. Kljub slabemu vremenu se je nabralo dosti ljudstva, da pozdravi svojega novega prijatelja. Ob devetih se je začelo ropotanje in zvon je začel zvati. Ob križi

K. peč, kjer je zrak segret do 1000 stopinj. V poldrugi uri ostane od mrlice samo še 1 kg črnkastega pepela. Po katoliških zapovedih je prepovedano mrlice seigati. Stvar je tudi zelo draga.

pri pokopališču so ga pričakovali ognjegasci z orlovske godbo na čelu, potem naši dušni pastirji in mnogo drugega ljudstva. Avto in zvon sta bila okusno okrašena, potrkavanje zvonov, pokanje toplicev in zvoki godbe, vse to pa je poveljevalo ž. itek praznično razpoloženje med selškimi farani. S pomočjo vrvi in škripcev so potegnili zvon naprej pred cerkev, kjer so ga blagoslovili staroščki dekan ž. g. Matija Mrak, potem pa v zvonik, kjer naj vrši svojo službo, ki je tako lepo izražena v napisu na zvonu: Našemu nebeškemu klučarju posvečamo ta zvon, da nas bo plical in vabil h Kristusu Kralju — sveti Peter, naš patron. — Selška fara. — Zvon tehtal brez opreme 2065 kg.

n Sejem v Blagovici, kramarski in živinski, se vrši 25. januarja t. l. na dan spreobrnjenja svetega Pavla.

n Nekdo je ukradel zimski suknjič. Ako ga kdo prodaja, naj se izroči bližnjemu orožništvu. Suknjič je bil rjav, zadaj z dragonarjem na en gumb in na levem rokavu malo zašit. — Ivan Dremelj, Laverca.

6

Prečna.

V nedeljo, 30. decembra je imel naš državni poslanec dr. Kulovec številno obiskano shodo; prav zanimivo je poročal o delu vlade in prizadevanju poslancev SLS v splošno korist državljanov, posebej Slovencev in o skrbnem delu ljublj. oblastnega odbora. Zborovalci — bili so tudi nasprotniki navzeli — so izrekli zaupnico Jugoslovanskemu klubu. Vpraševalec je dal g. poslanec na vsa vprašanja pojasnila, glede postaje Čeda vas-Zalog, nabave senna, železniških prekovalnic (ramp) itd. — Za spomenik v vojski padlim vojakem iz naše župnije zbirmo po vseh. Priporočamo, da nabiralec vsakdo kar največ da, da bo mogoče čim prej spomenik postaviti. — Hranilnica in pcečilnica v Prečni je imela v preteklem letu — ostoja šele drugo leto — pokljug milijon prometa, kar znaša, da zveča polno zaupanje, katero ji tudi gre. Zato priporočamo vsem, naj le v demači hranilnici nalagajo denar.

Škofijan pri Mokronogu.

V letošnji jesenski sezoni je naše društvo priredilo igro »Divji lovec«, lep uspel Miklavžev večer, otvorilo knjižnico, iz katere se vsako nedeljo po deseti sveti mši izposojajo knjige. V nedeljo, dne 23. decembra smo s'ovsesno ob 7-ih 70-letnico, odkar je umrl naš rojak in ap'stolski misijonar dr. Ignacij Knoblehar. O prireditvi smo v »Domoljubu« že poročali. Da bo pa moglo društvo svoj kulturni namen čim bolj vršiti, zato je osnovalo fantovski in dekliški odsek. Prvi se zbira vsakih 14 dni ob četrtkih (prihodišč se bo vršil v četrtki, dne 10. jan. 1928 ob pol 8 zvečer) v društveni dvorani, kamor naključno fantje od bližnjih

PO SVETU

Katoliška cerkev.

s Božični nagovor sv. očeta. Papež Pij XI. je sprejel na sveti večer ob pol 12 25 kardinalov, mnogo škofov in drugih dostojanstvenikov, ki so mu prišli voščiti praznike in novo leto. V daljšem govoru je sv. oče tožil o še vedno nedokončanem preganjanju katoličanov v Mehiki, visoko povzdigoval mehikanske mučence in versko odločnost tamošnjega ljudstva. Dotaknil se je tudi z žalostjo težkega položaja katoliške vere v boljševiški Rusiji. Končno je izrazil papež svoje srčno zadovoljstvo, da je vojno krvoprelivje med ameriškima državama Bolivijo in Paragvayem ustavljeno.

Italija.

s Fašistovsko divjanje proti slovenski knjigi. V dobi od 5. do 12. decembra so plenili orožniki knjige v Kobariidu, Mirnu, Št. Vidu pri Vipavi, Podragi, Vrhpolju. Sežani, Tevčah, Škrbini, Opatjem selu in še v raznih drugih občinah. Najbolj preganjani sta mladinski knjigi »Prvi koraki« in »Veneč domačih pravljic«, čeprav je pristojna oblast izdala teh knjig odobrila. Kdor bi se drznil širiti omenjeni knjigi, temu grozita bodisi konfinacija ali pa večmesečni zapor. Gdč. Lavrenčičeva iz Vrhpolja, g. Colja iz Malih Zabelj in g. Belia iz Plac so se le z begom preko meje rešili pred večmesečnim zaporom, ki jim je grozil radi razširjevanja »Prvih korakov«. Gdč. Nadi Tavčar iz Vrhpolja so postavili orožniki za izročitev knjig Mohorjeve družbe desetdneven rok. Ker so jo hoteli po preteku onega roka odpeljati v zapor, ji ni preostalo drugo, kot da jim izroči zahtevane knjige. V Orlovci so zagrozili orožniki šestletnemu fantku Frančku Gorupovemu, da ga zaprejo, ako jim ne izroči »Zgodb sv. pisma«, ki jih je izdala Mohorjeva družba.

s Razno. Mussolini je odredil, da se morajo italijanski rotniki voziti samo na italijanskih parnikih. — V poslopju »Legge Nazionale« na Opčinah je povzročil požar 8000 lir škode. — V Opatjem selu so v hiši posestnika Karla Pahorja otvorili ballistični dom za potujčevanje slovenske mladine. — Župniki iz Št. Vida, Podrage in Lozice so bili pozvani k orožniškemu poročniku v Ajdovščini, ker jih je podraški učitelj ova-dil, da poučujejo v cerkvi verouk iz slovenskega katekizma. — V Gorici je umrl katehet g. Andrej Tabej. — V Paški dolini so zaprli šest fantov. Dolžijo jih, da so razširjali »Primorski glas«. — Iz Gorice so pripeljali uklenjene v verige v rimske zapore urednika ustavnice »Goriške Straže« g. Kemperla in več drugih.

Rusija.

s Važna ponudba sovjetov Poljski. Sovjetski poslanik Patek je pozval poljsko vladu, naj Rusija in Poljska skleneta posebno pogodbo, ki bo jamčila, da druga druge ne bosta napadli. S tem bi bila med tema državama odpravljena vsaka vojna

Slivovko, brinjevec, pelinovec, rum in hruševac

si lahko pripravite z našimi esenci Steklenica za napravo 4-5 l žganja stane samo Din 20.—, po pošti Din 32.—. Tlačno navodilo na vsaki steklenici. — Samo v drogeriji A. Kanc sinova, Ljubljana 2, Slovaka ul 1

V vsako hišo Domoliuba!

nevarnost. Slično ponudbo je stavila sovjetska Rusija tudi ostalim sosednjim državam, le Romunija bi bila menda pripravljena skleniti s sovjeti mirovno in nenapačno pogodbo, toda le pod pogojem, da Rusija prizna Besarabsko mejo, kar pa bo Romunija seveda težko kdaj dočkala. — Zadnje vesti poročajo, da bo na predlog Poljske pri pogajanjih posredovala tudi Romunija.

Drobne novice.

Fordove tovarne avtomobilov v ameriškem Njujorku bodo sprejele novih 30.000 delavcev.

V Berlinu se vedno bolj širi španska bolezen.

2000 vagonov umetnih gnojil je razdelila l. 1927. avstrijska vlada brezplačno lamošnjim kmetom.

Musso'ini vodi sedaj sedem ministrstev: mornariško, vojno, korporacijsko, zunanje, notranje, zrakoplovsko in kolonijsko.

600 kg dinamita je eksplodiralo v neki tovarni na Švedskem. Tovarna je šla v zrak.

Veliki snežni viharji so bili na novega leta dan v gornji in srednji Italiji.

Tudi po vsem Švedskem se je zelo razširila španska bolezen.

Letos o božiču je minulo 20 let od kar je potres uničil več južnoitalijanskih mest, med njimi Messino.

Vojaške vežbe za delanski naraščaj so uvedli v Rusiji.

Ker je potila vodovodna cev, je vsled poplave v enem delu Dunaja bil ves promet prekinjen.

Obvezno telovadbo so uvedli na visokih šolah v Rusiji.

90 odstotkov rudarjev štrajka v Gardskem okrožju v Franciji.

Prvo avstrijsko tovarno za kvargelne na zadrugi podlagi so us' anovili v Tullnu.

Največjo lokomotivo v Evropi so izročile te dni v promet avstrijske državne železnice.

Velik sneg je zapadel po vsej Evropi. Ves za svoj trg potreben les bo kupila Anglija v l. 1929. v Rusiji.

100.000 oblek je ta čas v praški zastavljalnici.

Nameto petka bo uvedel v Turčiji Kemal pa'za kot nedelavni dan nedeljo, kar je nasprotno mohamedanski veri.

Karte za moko, sladkor in meso so uvedli boljševiki v Leningradu.

11.625 inozemcev je bilo l. 1928 izgnanih iz Amerike, ker so se pregrešili proti zakonom.

Čevlje za ženske iz šabje kože so začeli izdelovati na Angleškem. Imajo visoko ceno.

Radio bo napravila Francija po vseh ljudskih in srednjih šolah.

V francoskem pristanišču Marseillu je zgorel veliki parnik »Paul Lecate«.

V novi ameriški Hooverjevi vladi bo s' a zavzeli ministrska mesta tudi 2 ženski.

Za božič so prodale berlinske trdke 5 milijonov gramofonskih plošč.

160 ribičev je odnesel vihar na ledeni plošči v Estlandiji. Večina izgubljena.

Bomba za kisik je eksplodirala v duha'ski tovarni Waschalowski. 15 delavcev težko ranjenih.

Prerešen potres je bil te dni v Bretagni na Francoskem.

Novoletne čestitke v ministrstvih je Mussolini s posebno odredbo odpravil.

50 let izvršuje poslansko delo znani madžarski politik grof Apponyi.

Fašisti so nasilno odvzeli na Tirolskem 1200 nemškimi kmetom 2000 hektarov zemlje.

O božiču je minilo 30 let, odkar je pariški profesor Curie odkril radij, zdravilno sredstvo proti raku.

Perzijski parlament je odpravil les (turško pokrivalo). Turban bodo smeli nositi le še mohamedanski duhovniki.

Po en milijon dinarjev letno zaslužijo nekateri hotelski vra'arji v Londonu.

Da bi občuvali poslopja pred potresi, nameravajo Japonci poslej zidati hiše s številnimi nadstopji pod zemljo.

Na Kitajskem je moš Li Ching Jun, ki je baje že 250 let star, a ima še vedno dober vid in spomin.

Vsak Amerikanec porabi povprečno na dan dva'set koščkov sladkorja.

250 lesenih hiš pripravljenih za grške begunce iz Male Azije, je uničil v Pireju požar.

Prošlo leto je bilo v Nemčiji 2 milijona nezgod, med njimi 81.000 smrtnih.

124.529 državnih uslužbencev so v petih letih odpustili v Nemčiji.

1 milijon 300 tisoč brezposelnih je sedaj v Nemčiji.

KMETJE, POZOR!

Najhitreje in najbolje ustroji svinjske kože
KAROL SAJOVIC, USNJAR, MOTNIK

13

RAZNO

Zagorski zvonovi.

»Ti, ti, sedaj razumem! Rad bi se me otresele, je kakor iz uma zakričala deklica; »toda ne pustim, da bi me vrgel proč kakor kos lesa, ti si moj, obljudil si mi...«

Umolknila je. Nenadoma se mu je vrgla okoli vratu in krčevito zailtelala. Marko se je je nežno oprottil in mehko rekel:

»Toda Gela, ne bodi tako nespametna. Glej, rad te imam in to lahko več, ako Osojnik nekaj reče, stoji trdno kot skala.«

»Tudi moja beseda je trdna in nikdar se ne bom premislila.«

»Vem to, Gela, in zato zaupam vate. Toda pametna moraš biti in malo potrpeti, samo malo potrpeti.«

»Ne morem, Marko; najhuje je potrpeti.«

»Le poskusi. Glej, tako dobra deklica, kot si ti, mora postati tudi močna; potem te ne bom imel samo rad, ampak te bom dvakrat tako spoštoval.«

Gela je krčevito jokala. Se dolgo ji je prigovarjal, dokler se ni nekoliko umirila. Predno sta se razšla, je rekla deklica:

»Torej bova pač čakala, v božjem imenu. Toda večkrat se mi moraš pokazati in govoriti tako prijazno z menoj kot danes.«

V naslednjem času se je vrgel Osojnik z vsem mladostnim ognjem na priprave za zidanje cerkve.

Na Svečnico so bile vloge, ki so jih naredili na oblasti, rešne. Stirinajst dni pozneje so izročili izvršitev dela stavbeniku, Bačarju iz Brda. Ta je hitro na-

redil načrt in predložil približni proračun. Z delom naj bi začeli šele jeseni. Zagorci sami pa so se z vnezo lotili dela, tesali les, prinašali skupaj kame-nje, pesek, žgali apno in dovažali material na grad-beni prostor. Ljudje so bili zelo navdušeni in kar tekmovali so med seboj. Vse te predpriprave je vodil Osojnik, dočim sta njegova dva tovariša odbornika zbirala denar. Močilnikar je zbiral po vasi in nabral 1500 goldinarjev, čevljar Gašpar pa je hodil zunaj po deželi in se ni preje vrnil, dokler ni imel v torbi tisoč goldinarjev. V poletnih mesecih je delo počivalo, ker je bilo povsod na polju mnogo dela. Ko je prišel sredi septembra stavbenik, se je namrdnil in rekel, da je premalo materiala; ta kupček kamenja, peska in apna bi zadostoval komaj za temelj. Pripeljal je s seboj le malo delavcev, ki so zelo počasi kopali temelj. In sedaj je imel Osojnik dela in skrbi čez glavo. Sko-rai noč in dan je bil na nogah, priganjal ljudi h ku-luku, razdeljeval delavcem delo, dajal ljudem pogum in spodbudo. Za svoje lastno gospodarstvo ni imel niti četrt ure časa in je bil le rekdokdaj doma. Razumljivo je, da je pri tem trpelo njegovo gospodarstvo, pa naj bi imel še tako pametnega hlapca. Zakaj kjer ni go-spodarja poleg, gre marsikaj v izgubo. Da njegovo po-sstvo ni trpelo prevelike škode, se je moral zahva-liti samo svoji sestri Tončki. — Tončka je bilo zlato dekle: pametna, pripravna, urna in delavna, pose-le je imela vse na vrviči radi svojega prijaznega ravna-nja; za vsako delo je sama poprijela, noben vinar se ni izgubil brez potrebe, toda dajala je poslom dobro hrano in za reveže je imela vedno odprto roko, kjer-koli v sosesčini je bilo trpljenje in pomanjkanje, je bila gotovo takoj poleg Tončka ter pomagala in tola-žila. Pazila je na red v hiši, molila, s posli, vsakih štirinajst dni je šla v Podgorje k svetemu obhajilu

Teško delo. Sultan Aman Ullah je po svo-jem povratku iz Evrope jel reformirati diže'o. Poseben odpor je vzbudil s tem, da je odpra-vil pri ženskah zakriva-nje obraza. Kr ilica se nosi po evropsko, toda malo je manjkalo, da ni povzročila revolucije. — Sultan je dal postreliti veliko nasprotnikov re-forme. Vsi ljudski za-stopniki v parlamentu — okoli tisoč jih je — so morajo oblačiti po evrop-sko, hoditi brez br de in v zbornici sedeti na klopih. Vse to jim je strašno mučno in poni-ževalno. Po pravici se boje, da so Evropei sul-tanu potli eno kolesce v glavi. Sultanov brat je zaprt, ker je držal s kon-servativci.

Katoliške župnije v Južni Srbiji. Za katoli-šne latinskega obreda pod velikimi županija-mi Bitolj, Priština, Skop-rije, Štip in za Sandžak je škofija skopljanska s sedežem v Prizrenu. Ka-toličani so vseh okrog 25.000. Od teh govori 16

Radio.

Program od 10. do 17. januarja 1929.

Vsak dan: 12.30 Reproducirana glasba in božna poročila. — 13.30 Stanje vode in časovna napoved. — 22 Najnovejša vesti.

Četrtek, 10. jan.: 18 Čestina. — 18.30 Oskrbovanje mlade živine, predava ing. Rado Lah. — 19 Italijanska. — 19.30 Predavanje iz slovenske zgodovine. — 20 Koncert kr. opere v Ljubljani. — Radio orkester.

Petek, 11. jan.: 17 Radio orkester. — 18.30 O gospodinjstvu predava gđ. Cilka Krekova. — 19 Francoščina. — 19.30 Predavanje o spomenikih. — 20 Violinski večer Albertine Ferrari. — Radio orkester.

Sobota, 12. jan.: 17 Radio orkester. — 18.30 Razgovor ura. — 19 Nemščina. — 19.30 O telesnem razvoju otroka predava vsuč. prof. dr. Ozvald. — 20 Božične skrivnosti, II. del. — Radio orkester.

Nedelja, 13. jan.: 9.30 Služba božja. — 10.30 O elektriki predava ing. Ditrich. — 11 Radio orkester. — 15 Ljudski pevci F. Vidmar iz selške doline poje svoje pesmi. Vnes slovensko občutna glasba. 16 Predava prof. Mlakar o planinah. — 17 Drami. 20 Božične pesni poje šentpeterski cerkveni zbor. Radio orkester.

Ponedeljek, 14. jan.: 17 Radio orkester. — 18.30 Čestina. — 19 Francoščina. — 19.30 Zdravniško predavanje. — 20 Veseli večer. — Radio orkester.

Torek, 15. jan.: 17 Radio orkester. — 19 Nemščina. — 19.30 O kemiji predava prof. Pengov. — 20 Klavirski večer ge. M. Oster-Valjajlove. — Radio orkester.

Sreda, 16. jan.: 17 Koncert Radio orkestra. — 18.30 Pravljice. — 19 Srbohrvaščina. — 19.30 O razvoju otroka predava vsuč. prof. dr. Ozvald. — 20 Ruska glasba. — Radio orkester.

IZJAVA. Podpisana se naitopleje zahvaljujem goslinomu društvu »Kozarje-Podmerek« za prostovoljni odstop zemljišča, kupljenega od mene, za zbiranje goslinoma doma. Obenem izjavljam, da so razne govornice meroslojne. — Kozarje, dne 5. januarja 1929. — Frančiška Zadnikar.

in vendar ni zamudila nobenega dela. Pri tem pa ni bila deklica nikdar slabe volje, temveč vedno vedra in vesela kakor kanarček. Ves dan so se smehljale n'ene zveste rjave oči, in na njenem lepem, svežem obrazu se je zrcalilo toliko dobrote, da je Tončko moral vsakdo imeti rad. — Sosedovi deklici, Metko in Ivanka, katerima je bila Tončka botra, je po smrti matere obdržala pri sebi — le Peterček, deček, se je vrnil v očetovo hišo. Sirotama se je dobro godilo v Osojnikovi hiši in sta se oklepali botre kakor svoje matere. Vsak večer je prišel k njima oče, vdovec Slivnik, da bi videl otroka in ju malo posrčkal. Tedne in mesece je žaloval in še sedaj se ni mogel otolažiti radi izgube svoje žene. Doma je imel toliko skrbi z gospodinjstvom in toliko jeze z nerednimi posli, da ni imel niti ene vesele ure. Le zvečer, ko je bil pri Osojnikovih, mu je bilo nekoliko lažje. Tu je videl, kako dobro je njegovim otrokom, koliko ljubezni uživalo. Tudi z njim je govorila Tončka tako nežno in ljubeznivo, da so bile njene besede kakor balzam za njegovo srce. Vedno je zapustil potolažen Osojnikov dom; toda doma se je zopet pogreznil v svojo žalost.

Nekoč jeseni je prišel k Slivniku stari Stopar, ki je bil njegov bratranec. Ko se je nekoliko razgledal po hiši, je rekel:

»Peter, tako ne bo šlo dalje. Saj se boš utopil v žalosti in tvoje gospodarstvo bo propadlo. Poročiti se moraš.«

»Pojdi no,« je skoro jezno rekel Slivnik, »ali misliš, da sem imel svojo Metko tako malo rad, da sem jo že pozabil?«

»Peter, saj ni potreba, da bi Metko že pozabil. Saj mi treba gledati vedno le naza, temveč glej tudi naprej. In ko bi ti mogla Metka kaj sporočiti z drugega sveta, bi ti gotovo isto rekla.«

Predpust v radiju.

Med šaljivimi točkami, s katerimi bo v letošnjem predpustu skrbel ljubljanski radio svojim naročnikom in njih gostom za zabavo, bo tudi sester pesni šaljivke, s katerimi bo nastopil v nedeljo, dne 13. januarja popoldne ob treh ljudski pevci France Vidmar iz Zgornje Luče v Selški dolini. France Vidmar je posestnik majhne kmetije v omenjenem kraju. Rodil se je l. 1867 (smr. bo torej letos 62 let) in ne zna ne brati, ne pisati; kajti ob času njegove mladosti se splošna šolska obveznost še ni raztegala na vasi, ki so bile od šole zelo oddaljene. Kljub temu pa je mož zložil preko sto različnih pesmi, ki jih zna seveda vse na pamet in jih poje po spominu. Pesmi so po veliki večini šaljive vsebine. V njih poje Vidmar po melodiji, ki si jo je sam prikrojil, o resnih in še rajši o smešnih dogodkih iz svojega kraja. Namenjene so pred vsem za veselje družbo v gostilni. Po Selški dolini so te pesmi splošno znane, pa tudi sicer marsikod, kamor je zanesla Vidmarja post.

France Vidmar bo pel omenjenega dne sledeče pesmi: 1. Pesem od ševskega volka (ševlje so vas blizu Selc pri Skofji Loki. L. 1895. so tam domačini ubili psa volje pasme, ker so ga imeli za volka. Kmalu pa se je izkazalo, da je bil ta volk samo pes župnika iz bližnje Bukovščice). — Dalje bo pel: 2. Od ljubljanskega špitala. — 3. Novi zvon pri Sv. Valentinu na Jarčjem brdu. — 4. Od Gabrčana, ki konja pobije. — 5. Od zarubljenega prašiča. — 6. Kako bi bil v Ljubljani kmalu zaprt.

Vsem, ki se zanimajo za radio, priporočamo, da si naroče dnevnik »Slovenec«. »Slovenec« prinaša vsak dan izčrpane programe ljubljanskega radio oddajne postaje in vseh važnejših evropskih postaj. Jako veliko piše »Slovenec« o radijskem gibanju drugod po svetu, prinaša zanimiva pisma, ki jih pišejo prijatelji radija od blizu in daleč, obvešča o vsem, kar se namerava novega uvesti doma in v inozemstvu, objavlja upravičene kritike programa ljubljanske oddajne postaje. Za vse to v našem listu nimamo dovolj prostora, zato naj si vsak, ki hoče biti podrobneje poučen o tej važni kulturni novi iznajdbi, naroči dnevnik »Slovenec«.

Nove knjige.

Vital Vodušek: Pesmi. Zbirka je razdeljena v štiri dele: Sv. Frančišek, Večer, Luč in Božič. Najboljše, obenem pa najnežnejše in najsvetlejšo, kar je na dnu človekove notranjosti, je njegovo razmerje do božje ljubezni. Kdor se vtopi v to skrivnostno vez med Bogom in človekom, v tem se raztopi vse, kar je človeškega, kakor železo v ognjeni peči. Voduškove pesmi so kakor vidni, svetli utrinki te po božji ljubezni požuhovljene notranjosti: najprej Frančiškove (I. del), potem pa pesnik išče samega sebe v razmerju z božjo ljubeznijo in se naposled najde v božičnih pesmih (IV. del), kjer je osnovna misel:

naj naš dom bo kakor Betlehem

v onaj zimi,

ko so jagenčke privedli k tebi.

Naj še jaz bom jagenček med njimi

Drugega daru g'ovo ne bi

v mojih jaselah bil bolj vesel:

jagenček naj tvoj dom vedno bel.

Cela zbirka pa izzveni:

Jezusček, naj ne bo nikdar mraz

in temo, temo v naših dušah!

Jezusček, nikdar ne zbeži od nas!

Vsakdo, ki ljubi božjo toploto v svojem srcu, se bo ob branju Voduškovih pesmi razživel v svoji duši. — Zbirka stane vezana Din 40, nevezana Din 32, kdor pa jo naroči naravnost pri pesniku (Vital Vodušek, Ljubljana, Semonišče) dobi vezano za Din 32, nevezano za Din 24.

Odrešenje. Sedem govorov o Jezusovem trpljenju. Dr. Mihael Opeka. To je 16. zvezek dr. Opekovič cerkvenih govorov. Iste vrline, ki jih poznamo iz ostalih

»Pojdi, pojdi, ne govori mi tega! Take, kot je bila Metka, ne bom več dobil in tudi nočem videti druge tam, kjer je gospodarila Metka.«

»Peter, vem za eno, ki bi bila tudi Metki všeč, če bi jo videla na svojem mestu.«

Slivnik je zmalal z glavo, starec pa je nadaljeval:

»Ti, kaj pa praviš k Osojnikovi Tončki? Mislim, da bi to čisto lahko postavil poleg svoje Metke. Svetujem ti, Peter, ozri se po Tončki.«

Slivnik je ves zardel, nato pa je skoraj divje vzkliknil:

»Tončka? Tončke je škoda za to. Njej ne smem napraviti svojega križa — Tončko potrebujejo drugi ljudje.«

»Toda ti jo potrebuješ najbolj.«

»Tončka je v pomoč in tlažbo vsej vasi; pri meni bi bila tako vprežena, da bi za nikogar drugega ne imela časa.«

»Bolj vprežena, kot je pri Osojniku, pri tebi ne bi bila in tak človek, kot je Tončka, najde za vse čas in ničesar ne zamudi.«

»Toda Osojnik potrebuje sam Tončko, posebno sedaj, ko je vedno odsoten.«

»Osojnik si laže pomaga kot ti... Se enkrat ti rečem — na tvojem mestu bi vprašal Tončko. To ne stane nič.«

»Ne, ne govori več o Tončki — Tončka se ne sme poročiti — škoda je jele.«

Ko je stari Stopar odšel, je Slivnik še dolgo promišljeval o njegovih besedah. Od tega dne dalje je še pogostejše hodil k Osojnikovim; vedno je gledal Tončko, kako urno se je sukala, ter imela vedno ljubezniv in prijeten obraz in vedri deklinski smeh mu je segel globoko v dušo.

tisoč albanaki, ostali na različne druge jezike. Najboljše je župnika Skofje: pripada ji vsa skopska in albanška oblast, a od bitolske oblasti pokrajina severno od Vardara. Drugi katoliški bitolske oblasti imajo župnijo v Bitoli. Na Kosovu so župnije Janina, Uroševac, Letinac, Stubla in profil zapadu Kosov. Mirovica, kateri pripada vsa pokrajina do Hercegovine. V Metodiji so župniki v Prizrenu, Veležu, Zumbi, Smaču, Gusinjah, Gljakovic, Glodžanu, Glakutanu, Novem selu in Bečih. — Za katoličane vatoč, obreda v Južni Srbiji skrbi grško-katoliški knezoškof ordinarij v Križevcih. Urejene so sledeče Ratoške župnije vtočnega obreda: Strumica, Nova Mala, Gerdželja-Bogdan-danci. Za katoliške drugih krajev posredujejo in vrše cerkvene obrede župniki latinskega obreda.

Le potrpljenja je treba. A: »Edino, kar mi na moji zaročenki ni všeč je to, ker je tako majhna. Kadar stoji poleg mene, mi komaj ramesa doseže.« — B: »O, le potrpi, ti bo še še čez glavo zrastle.«

Opekovich del, odlikujejo tudi te pridige: preprostost v sestavi, jasnost v razporeditvi dogodkov in misli, osredotočitev vseh zaključkov na en sam nauk, ki ga hoče vsaditi v srce poslušalcev. In to s tako doslednostjo in miselno silo, da človek končno ne more uiti temu nauku. Za duhovno berilo v postnem času bo knjižica najprimernejša. Stane nevezana Din 12.—, po pošti Din 13.50 ter se naroča v prodajalni KTD v Ljubljani, Kopitarjeva ulica.

Pošiljajte kožo divjih Eivali

»Divji koži« Ljubljana
vel. sejem

Najboljše vnovčenje blaga. — Družba se vrši
21. januarja 1929.

ZENINI IN NEVESTE!

Da si lahko nabavite čim večjo in lepšo balo, smo se letos založili z vsem, k temu potrebnim blagom ter vani istega nudimo po izvanredno nizkih cenah n. pr.: klotaste odeje, ročno delo, od 170 Din, flanelaste deke od 79 Din, garniture za postelje (3 kom.) od 230 Din, gredi za postelje od 23 Din, p. za rube od 22 Din, za kapne 180 cm od 36 Din, blago za brisače od 12 Din, namizne prte od 42 Din, servete od 10 Din naprej, belo in ružavo kontenino pa od 8 do 13 Din; dalje: črno sukno za moške in novodošlo volanso blago in svilo za ženske obleke, svilene rute in šerpe, moške pranje srajce in kravate, žipke in vzeceno, dežnike od 50 Din naprej. Priporočamo se za prav obilen obisk ter vam zagotavljamo, da vas bomo postregli v vašo največjo zadovoljnost.

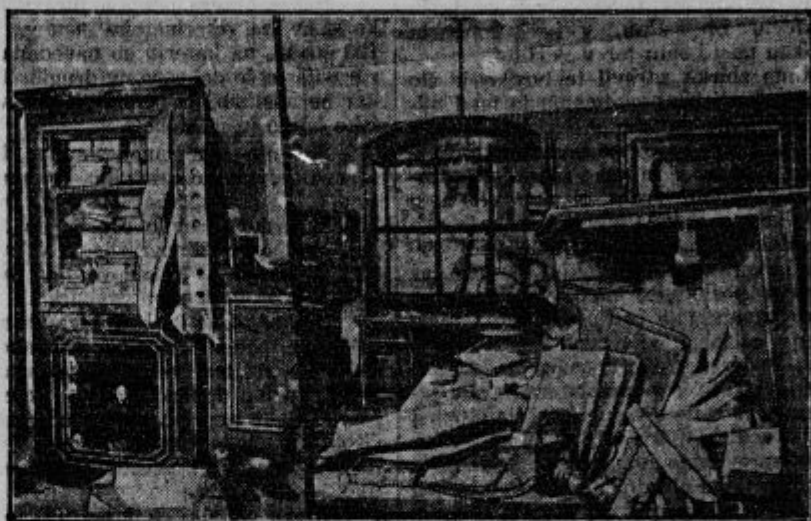
F. IN I. GOPICAR, »PRI IVANKI«, LJUBLJANA,
SV. PETRA CESTA 29.

V VSAKO HISO »DOMOLJUBA«!

Srečni bodimo. Spisal Franc Bernik, župnik v Domžalah. Samozaložba. Čim bolj hlastajo ljudje po sreči, tem manj jo dosežejo. To pa zato, ker jo iščejo tam, kjer je ni. Pisatelj nam v posameznih sestavkih dokazuje, da človek more z gotovostjo doseči srečo, a le v zvezi z Bogom, po kateri vsaka duša po svoji naravi hrepeni. Samoposebi težke tvarine pisatelj ne razmotriva toliko z učenimi dokazi, temveč z zgovornimi zgledi iz narave in človeš-

kega življenja. Zato je knjiga ne samo zelo poučno, temveč tudi prijetno čtivo.

Tiho veselje. Leopold Turšič. Zbirka pesmi pokojnega župnika Leopolda Turšiča. Opeva njive, ceste, rodno vasio, cvetko ob potu, žalostno deklico, svoje srčno pričakovanje in še drugega veliko — v taki ljubkosti in udanosti do Boga, da človek ne odloži knjižice, dokler ne dočita. Zbirko je izdala Družba sv. Mohorja kot 24. zvezek Mohorjeve knjižnice.

Na pošti v Katernu pri Breslavi se roparji udri v poslopje, kjer ni nihče spal, ter s dinarnicem razgnali ogromno in trdno jekleno blagajno, iz katere so odnesli 15.000 mark (blizu 200 tisoč dinarjev). Pri tem je bila razbita skoro vsa sobna oprava.

14

Tekoča državna meja. Del meje med Poljsko in Rumunijo določa reka Prut. Ta voda je pa za vse preje primerna nego za določanje meje, kajti ima to slabo lastnost, da svojo strugo vsak hip čisto svojevoljno menja. Tako se dogaja, da so ene ter iste vasi enkrat na levem, enkrat na desnem bregu Pruta. Čim se Prut pomakne na rumunsko ozemlje, tedaj takoj skoči poljska davčna oblast in napoka rumunskim vasem vsa davčna bremena, ki jih le more. Ko se pa potem reka zlije na poljsko ozemlje, so tudi rumunske oblasti takoj na vratih poljskih kmetov, zahtevajoč v Rumuniji uvedene davke. Tako se ubogi kmetje vedno v dveh davčnih klobčih. Naravno je, da se pri tem ne počutijo posebno ugodno. Zato so se sedaj obrnili na rumunsko in poljsko vlado, naj se Prutu odvzame čast meještva in se določi nespremenljiva, trdna meja.

Kaj bom s njim. Moč: Ljuba žena — da ti napravim malo veselje, sem ti kupil srečko — dunajske polietjske loterije... glej, da kaj zadeneš.

Neke nedelje zvečer je bil Peter zopet pri Osojnikovih. Hlapec Boštjan je igral citre, pastir in mali hlapec pa sta poskušala peti. Čez nekaj časa je vstopila Tončka in veselo rekla:

»To je prav — da slišimo godbo.«

»Oh, ne gre, pa ne gre,« je odgovoril Boštjan; »ta dva mukata kot dva telčka. — Moraš že ti malo priskočiti na pomoč, Tončka.«

»Rada — toda nimam časa.«

»Vsaj eno — samo eno!« je prosil mali hlapec.

»Naj bo — eno, toda veselo,« se je zasmejala deklica.

Boštjan je začel igrati; nato pa je zadonel srebrnočisti deklitini glas nad tremi moškimi glasovi. Kakor žvrgolenje škripančka so se razlegale besede:

Gozdíš je že zelen,
travník je razcveten,
ptički pod nebom,
veselo pojo.

Petrovi pogledi so z občudovanjem viseli na deklici, na ustnih mu je igral grenkosladki smehljaj:

»Ali ni bilo lepo, Peter?« je vedro vprašala deklica.

»Lepo,« je žalostno odgovoril mož, »toda mene petje žalosti.«

»Pojdi, pojdi! — Prej si vedno sam mnogo pel in povsod so govorili o tvojem lepem glasu.«

»Prej že, toda že eno leto je tega, odkar sem pozabil peti.«

»Peter, petja ne sme človek nikdar pozabiti. Veš, gori v nebesih bomo tudi peli, samo peli. Zato se moramo že tu na zemlji dobro učiti, da bomo v nebesih znali.«

»Razumem, Tončka, da sem prežalosten zato; toda kdor ima doma tako prazen in samotni kot jaz, potem človek izgubi veselje.«

»Ali mora ostati tvoj dom vedno prazen in samotni, Peter? Mislim, da bi lahko izpolnil praznoto.«

»Da, da, poročiti se moraš, Peter,« je bleknil hlapec, »tako ne bo šlo dalje.«

»Tončka,« je bolešno zaklical Slivnik, »ali mi ne veš nič drugega reči?«

Deklica je spoznala, da je šla v svoji prostodušnosti predaleč. Vsa zardela je dejala:

»Peter — ne, ne — ne smeš vzeti tako resno. — Neumna sem, in včasih ne vem, kaj rečem.«

S temi besedami je zbežala skozi vrata kot preplašena piška. Ko se je pozneje Slivnik poslovil, je šla Tončka za njim. Ob vrtni ograji ga je dohitela, ga prosila naj malo počaka in tiho rekla:

»Peter, s prejšnjimi besedami sem te užalila, kaj ne? Nisem mislila slabo, res ne. Včasih ročem kaj nepremišljenega, ne smeš mi zameriti.«

Nič nisem zameril, Tončka,« je odgovoril mož; »popolnoma pravilno si povedala. Ako hočem biti odkrit, moram reči, da je že meni samemu prišla ta misel; a ne morem tega izraziti. Veš, taka kot je bila moja Metka, je samo še ena v vsej dolini. Te ene ne morem dobiti, druge pa ne maram.«

Ko je Peter izgovoril te besede, je gorel v njegovih očeh svetel ogenj in njegovi pogledi so kar objeli deklico. Tončka se je ustrašila. Hipoma je spoznala, da čuti Peter do nje več kakor samo prijateljstvo in da je ona tista »ena«, o kateri je govoril. Vroč val krvi ji je planil v lica, zmedena je zaprla oči in rekla osuplo:

»Peter, bodi tako dober in pozabi moje prejšnje besede. Ne zameri mi ničesar — lahko noč!«

Živinozdravnik Hugo Turk:

Kje in kako se izdelujejo zdravila

V veterinarskem oddelku letošnje jubilejne razstave Kmetijske družbe za Slovenijo v Ljubljani so bila razstavljena zdravila največje tovarne kemijsko farmacevtskih izdelkov v Nemčiji, katera ima svetovnošlaven naslov I. G. Farbenindustrie Aktiengesellschaft, Payer-Meist. Lucius, in ki ima velikanske tovarne v Hecbstu in Frankfurtu ob Mainu, v Lerkusenu in Biebrichu na Rheinu ter v Berlinu.

Mimo zbirke zdravil te tvrdke je šlo na tisoče ljudi brez zanimanja in med njimi je bilo celo mnogo takih, ki so mislili, da razstavljene stvari ne pomenijo nič! — Zato pogledajmo, kje in kako izdelujejo zdravila pri navedeni tvrdki, ki razpošila svoje izdelke po vsem svetu in prekaša vse druge izdelovalce zdravil. Središče so tvornice v Leverkusenu-Elberfeldu. Zanima nas predvsem poslednje imenovano podjetje, katero je znano tudi pod prejšnjim imenom »Bayer« oziroma »Farbenfabriken vorm. Friedr. Baer u. Co.«; tvornica se je ustanovila l. 1850 in je v začetku izdelovala samo barve. Iz male tovarne je nastalo poleg ceste, ki vodi iz Kölna v Düsseldorf ogromno in nepregledno industrijsko podjetje z najmodernejšim obratom. Izdelki so vsemu svetu znana in uporabljana zdravila kot aspirin, antipirin, antifebrin, fenacetin, piramidon, veramon i. dr., katera tako siljajo delujejo proti vročici, vnetju in bole-

činani; dalje uspavajoča zdravila: sulfonal, trional, veronal, luminal itd.; razna zdravila z jodom (iodothylin); potem fabrikacije sestavljenih zdravil (ksantin, terbutamin, teocin, sajodin i. dr.), salversan, metylen-modro, caporit, igitol itd.

Antipirin in pa fenacetin sta zadobila svetovno slavo že leta 1880., posebno se je obnesel prvi ob veliki kugi španske bolezni.

Se večjega pomena pa je bila iznajdba aspirina l. 1899.

Danes obsega seznam zdravil te tvrdke samo za veterinarske namene knjigo 120 strani, na katerih so navedena gornja zdravila in še dolga vrsta drugih. Toda nikar ne mislimo, da izdelujejo zdravila kar tako lahko in na debelo.

Podjetje ima mnogostevilne kemike, zdravnike, živinozdravnike, ki skupno in med seboj znanstveno ustvarjajo in preizkušajo vsako zdravilo posebej in dolga je pot, predno pride novi izdelek v javni promet in podjetje je zadovoljno, če tekom dveh let izdela 2 nova preparata.

Vsako zdravilo se preizkuša najprej kemijsko, potem zdravilno (farmakološko), treba je pri tem več tisoč preizkusov, a končno pride dotično sredstvo šele v presoji mnogim nepristranskim učenjakom na visokih šolah in klinikah, končno v praktično uporabo ter seveda tudi javno kritiko.

Slični oddelki (laboratoriji) te tvrdke stoje v Elberfeldu in so kar najmoderneje opremljeni in razdeljeni v farmacevtske, farmakološke, kemijske in razne druge od-

delke, vse v velikanskem obsegu in z več tisoč nastavljenici. Preizkušnje zdravil stanejo ogromne vsote. Že razporedba posameznih poslopij je tako uravnana, da gre vse točno svojo pot od prvotne surovine do pravega izdelka in njegove odprave v javni promet.

V Leverkusenu se izvrši pred odpravo stroga kontrola vsakega izdelka; za vsak izdelek je posebej določen prostor, tako, da je zamenjava raznih zdravil popolnoma izključena. — S stroji se avtomatsko napolnjujejo tekočine, izdelujejo praški in tableti; ko se to izvrši, pridejo izdelki v celovito vrsto najrazličnejših preizkušenj. Ko se je vse to kar najtočneje izvršilo, se v velikanski, s cvetjem okrašeni dvorani, kjer deluje več stotin delavk, polagajo zdravila v posebne škatlice ali ovoje t. zv. originalne zavoje. Pri tem se uporabljajo zopet stroji, ki lepijo napise, zlagajo nalepljeno itd. — Končno je v tovarni pošta in železnica, ki odpremito zaboje in ovoje po vsem svetu, kjer ima ta velika tvrdka povsod svoje zastopnike in odjemalce, tako tudi v Zagrebu, v Gajevi ulici št. 32 (Rave d. d.).

V Leverkusenu je tudi velika strokovna knjižnica, ki obsega okrog 22.000 strokovnih knjig in strokovne liste celega sveta.

V socialnem pogledu stoji Leverkusenu popolnoma na višku. Za delavce in uradnike je zgledno poskrbljeno. Vse mesto je pravzaprav izključeno last tvrdke. S kolodvera se pride v krasne ulice, katere so podobne bolj znamenitim letoviščem kot pa industrijskemu mestu. Uradniki stanujejo vsi v vilah.

Poleg tovarne je krasen park, kjer so

Nato je odhitela in izgubila v bišo. Ta večer je Tončka prvič izgubila svoje duševno ravnovesje. Vsako stvar je napačno prijala, več del je pustila napol dovršenih, kot brez misli je hodila po hiši. Že zgodaj je šla v svojo sobico, sedla k mizi, skril obraz v roke in si pogledala v srce... Ali je čutila kaj za soseda Petra?... Sprva, po Metkini smrti je občutila globoko solutje. Pozneje, ko ga je tako tolažila in mu pomagala, se je iz solutja rodilo nekako prijateljstvo. Petra je smatral kot brata, za katerega mora skrbeti. Kadar koli mu je izkazala kako dobroto, je čutila neko ugodje, skoraj srečo v srcu. V zadnjem času je nekako nepotrepljivo čakala njegovih obiskov, in če kdaj ni prišel, ji je bilo hudo. — Ko je pomislila na to, je Tončka spoznala, da napram Petru ni ravnodušna, da je spalo v njenem srcu neko toplejšo čustvo za soseda. Deklica se je skoraj ustrašila te zaznave. Če se je spomnila današnjega, nepremišljenega govorjenja, je vedno znova zardela. — Ne, ne, poročiti se noče s Petrom. Zakon se ji je zdel nekaj težkega, odgovornega, da ni hotela nikdar vzeti nase tega ogromnega bremena. Tudi je bila za soseda mnogo premlada. On je bil deset let starejši od nje. S prvo ženo, z Metko, je bil zvezan z vsemi nitkami svojega srca. Ako ona ne bi mogla izpolniti Metkinega mesta in bi bil Peter nad njo razočaran, bi bilo najhujše. — Ne, in še enkrat ne! Poročila se s Petrom ne bo. Toda potem tudi ne sme dati nikakega upanja in tudi na svoje srce mora paziti.

V naslednjem času je bila Tončka vedno bolj molčeča napram Petru, včasih skoro odbijalno hladna, včasih je sploh ni bilo na izpregled, ko je prišel Slivnik. Peter je prihajal še vedno vsak dan k Osojnikovim. Z nobeno besedo in z nobeno kretnjo ni več izdal, da čuti kaj za Tončko; vedno je hodil okoli s svojo tiho žalostjo, vendar pa je bil sedaj bolj pogumen in bolj miren. — Kmalu pa so nastopile okoliščine, ki

so Tončko zblížale z Slivnikom. Po Veliki noči je imel Peter nesrečo v hlevu. Dve najlepši kravi sta mu poginili kmalu druga za drugo, vsled krivde površnih in neprevidnih dekel. In zopet je morala Tončka tolažiti, svetovati, pomagati. Stirinajšti dni pozneje je zbolel na davici Peterček edini sin in ljubljeneč očetov. Bolezen je nastopila zelo močno in raglo napredovala. Drugi dan so morali dečka že prevideti, Peter si ni znal pomagati, in je bil od tega udarca ves omamljen. Ker deček v Slivnikovi hiši ni imel nikake prave postrežbe, je Peter iskreno prosil Tončko, naj vzame dečka k sebi. Temu se je Tončka uprla, ker se je bala, da ne bi od dečka nalezli tudi obe deklici; rekla pa je, da je pripravljena streči dečku v Slivnikovi hiši. — In tako je bila Tončka noč in dan pri Slivnikovih. Stregla je dečku skrbno in požrtvovalno kakor rodna mati. Deček tudi ni hotel nikogar drugega poleg sebe kot Tončko in nihče drugi mu ni smel dati zdravil. Toda kljub požrtvovalni oskrbi se je bolezen slabšala od ure do ure. — Deček je bil ves rdeč od vročice ter je kašljal in hropel, da se je človeku zasmilil. Začel se je daviti in dušiti, in oče ga ni mogel pogledati, ne da bi glasno zajekal. Tončka je ostala mirna in hladnokrvna; s svojo pozornostjo in pripravnostjo je znala otroku pomagati in mu olajšati bolečine. V vročici je smatral deček Tončko za svojo mater. Često je zgrabil s svojimi žarečimi ročicami Tončkine prste in prosil:

»Mamica, mamica, pomagaj! Tako peče! Tako žge!«

Konec se je naglo bližal. Zadnji dan, proti večeru, e je deček nenadoma oklenil z obema ročicama Tončke in je ni hotel izpustiti. Glasno je zaklical:

V vsako hišo Domoljuba!

Namesto »šlac« — »šec«. V neki vasi na Nemškem bi se imel v kratkem cerkv poročiti nek par. Ko je bilo že vse pripravljeno ter sta oba zaročenca stala pred oltarjem, je vprašal župnik nevesto, kmečko hčerko, če je pripravljena biti svojemu možu zvesta zakonska žena. Deklica je odgovorila odločno in na ves glas: »Nec. Ko jo je župnik vprašal, zakaj se ni tako že preje izrazila in zakaj je izpovedala svojo pravo voljo šele pred oltarjem, je nevesta odgovorila: »Ker ste vi, gospod župnik, prvi, ki ste v tej stvari vprašali mene, kakšna je moja volja.«

Velike številke. Ameriška financa je pregledala imena svojih davkoplačevalcev. Uradniki na finančni so potem povedali radovednim časnikařem, da je v Ameriki 15.000 milijonarjev. To se pravi, da jih je 4000 več kot lani. Milijardarjev je pa tudi 263. Koliko je pa beračev in brez posla?

Dve stari dvojčki. Na Španskem sta pred kratkim umrli dve 60 letni ženi, dvojčki. Rojeni istočasno, sta se istočasno poročili in tudi isti dan in uro umrli. Tudi njune življenjske uvade so bile docela slične.

aapisi, ki pozivljajo delavstvo in uradništvo, naj se marljivo spreha in krepča v svežem zraku. Od tovarne se skoraj nič ne vidi, vse zagrinja krasno drevje in zelenje. — Skozi glavni vhod tovarne se pride do glavnega urada in glavne ulice, ki je tako široka, da se po njej vrti lahko železniški in avto promet ter je opremljena z vsem, kar je potrebno za moderni promet.

Da se pride po tej ulici na nasprotno stran tovarne, se porabi dobre pol ure. Tu je potem delavska kolonija, ki je lahko zgled vsem industrijskim podjetjem sveta. Vse je v zelenju in nasadih, povsod svež zrak, solnce in senca in vsakdo se lahko odpočije tu od dnevnega napora. Tovarna je zgradila tudi cerkev, občinsko hišo, šolo, kazino, predavalnico itd.

Tu sem nam bo treba iti v šolo v vsakem oziru.

Seznam

izžrebanih števk
loterije »Katoliškega prosvetnega društva« v
Sv. Petru pod Sv. Gorami,

izžrebanih 30. decembra 1928.

Srečka, ki je zadela, se mora do vštete 21. dne po žrebanju neposredovano vrniti loterijskemu odboru, ki bo dobitke nabavil in izdal v roku dveh mesecev po žrebanju. Zraven vrnjene srečke je potrebno poslati potrdilo, da je srečka plačana (odrezek poštne polovice), oziroma je treba navesti, od koga se je srečka kupila, da se bo ugotovilo, je li srečka plačana. Za pismeni odgovor je priložiti znamko za 1 dinar.

Zadnji dan za dviganje dobitkov je 1. 3. 1929. Kdor se do 20. januarja ne javi s srečko, ki je zadela, izgubi pravico do dobitka.

Glavni dobitki.

1. F. 36.778, 2. G. 23.001, 3. F. 46.092, 4. G. 37.223, 5. H. 37.778, 6. F. 48.743, 7. E. 23.461, 8. G. 19.176, 9. G. 30.802, 10. G. 14.730, 11. G. 7.772, 12. F. 17.778, 13. E. 42.454, 14. G. 40.925.

5 dobitkov v vrednosti po 50 Din.

E. 10.083, G. 48.257, H. 33.735, E. 19.188, H. 14.917.

5 dobitkov v vrednosti po 30 Din.

H. 13.322, H. 44.226, H. 20.136, H. 49.247, H. 1857.

10 dobitkov v vrednosti po 20 Din.

F. 13.812, G. 13.353, H. 43.929, H. 27.001, H. 17.072, G. 41.864, G. 47.518, H. 8.639, E. 4.328, H. 17.882.

516 dobitkov v vrednosti po 10 Din.

Serijska A.

43.345, 21.001, 1.388.

Serijska B.

13.571, 45.843, 20.675.

Serijska C.

31.078, 26.902, 24.501, 44.154, 38.922, 12.311, 43.456.

Serijska D.

443, 26.360, 6.131, 32.611, 6.182, 35.683, 5.199, 22.781, 39.293, 35.569, 27.181, 32.103, 35.894, 17.276, 39.003, 35.429, 17.552, 32.520, 17.980, 42.503, 44.802, 10.336, 29.948, 5.218, 36.821, 30.948, 39.156, 38.145, 8.368, 27.062, 27.701, 20.329.

Serijska E.

2.085, 21.445, 1.759, 36.645, 36.642, 42.628, 19.799, 22.160, 26.087, 8.224, 4.243, 28.814, 40.774, 19.468, 4.242, 15.031, 28.993, 15.968, 43.822, 25.861, 29.703, 28.163, 20.815, 23.763, 23.758, 15.708, 15.742, 21.704, 44.541, 28.808, 35.726, 40.829, 40.727, 26.900, 26.382, 16.477, 26.169, 26.768, 24.709, 4.056, 36.221, 41.267, 7.502, 48.322.

Serijska G.

44.020, 33.817, 29.385, 39.918, 9.198, 28.788, 39.816, 42.402, 12.758, 18.092, 20.265, 14.645, 5.667, 32.059, 28.612, 15.470, 38.489, 48.647, 21.181, 9.370, 22.964, 36.229, 38.001, 24.907, 14.965, 30.566, 15.185, 12.667, 23.036, 30.299, 18.500, 29.862, 37.152, 643, 47.255, 24.499, 407, 43.939, 8.047, 40.206, 23.746, 5.609, 903, 42.127, 34.849, 5.887, 9.110, 21.714, 4.818, 35.778, 47.435, 32.536, 32.981, 48.749, 19.056, 43.101, 18.693, 1.081, 19.815, 2.567, 7.395, 7.392, 7.973, 41.706, 1.472, 30.990, 42.930, 49.089, 34.652, 33.751, 43.200, 39.273, 49.350, 5.910, 49.376, 21.634, 47.462, 37.601, 35.301, 20.544, 14.701, 29.732, 42.846, 40.936, 6.159, 30.432, 8.635, 30.439, 33.537, 18.747, 4.006, 41.851, 32.568, 18.414, 30.667, 36.340, 785, 31.817, 49.638, 25.892, 21.303, 47.759, 49.605, 22.783, 1.933, 5.810, 8.158, 21.102, 45.371, 12.874, 18.309, 4.976, 15.217, 44.738, 36.612, 15.493, 35.652, 32.981, 19.284, 3.990, 45.843, 36.339, 32.413, 19.490, 42.844, 17.180, 26.607, 34.534, 20.252, 14.404, 14.406, 36.129, 36.002, 15.859, 9.129, 46.423, 30.614, 29.821, 7.667, 19.055, 34.843.

Serijska F.

35.112, 29.112, 46.444, 20.330, 36.045, 36.046, 12.932, 48.329, 46.087, 43.751, 14.996, 5.338, 29.317, 8.900, 14.808, 5.708, 15.224, 24.275, 15.229, 20.628, 5.522, 5.748, 34.020, 22.026, 42.648, 27.082, 27.777, 40.398, 0.50, 4.745, 14.313, 22.740, 14.126, 11.525, 13.292, 46.959, 13.246, 17.626, 29.443, 48.806, 17.120, 34.326, 24.084, 10.476, 1.200, 14.771, 46.121, 11.250, 43.064, 11.252, 14.335, 5.169, 2.771, 33.058, 22.287, 24.970, 7.748, 21.678, 22.112, 8.967, 48.823, 15.875, 43.799, 14.871, 21.840, 43.867, 28.127, 34.259, 25.756, 48.355, 15.281, 17.113, 48.975, 4.283, 18.306, 47.956, 17.772, 36.662, 5.824, 13.885, 46.055, 27.939, 9.377, 13.107, 19.901, 18.923, 8.457, 41.229, 13.570, 28.469, 1.328, 46.944, 29.500, 18.080, 41.127, 18.725, 11.125, 49.972, 8.035, 28.540, 31.161, 30.824, 35.219, 45.702, 2.309, 41.111, 10.540, 45.320, 45.076, 3.590, 3.259, 45.072, 17.359, 35.565, 24.198, 9.237, 43.504, 1.656, 6.352, 19.680, 49.800, 6.617, 34.688, 37.630, 6.620.

Serijska H.

18.974, 3.987, 17.731, 13.570, 24.371, 18.978, 40.956, 43.022, 32.159, 7.429, 35.722, 13.622, 5.717, 9.513, 26.360, 26.362, 6.431, 31.708, 49.387, 39.712, 28.066, 13.825, 18.942, 36.482, 14.908, 24.432, 17.910, 28.668, 28.671, 11.967, 13.163, 20.775, 35.962, 19.079, 36.530, 2.944, 861, 18.595, 16.101, 11.116, 49.441, 3.413, 28.455, 40.931, 14.430, 24.702, 30.765, 25.266, 33.641, 17.168, 46.005, 22.899, 2.167, 21.345, 38.127, 41.215, 25.777, 49.580, 23.343, 3.269, 41.940, 40.552, 8.805, 39.880, 28.002, 16.694, 4.211, 5.821, 18.570, 49.614, 34.082, 30.505, 35.705, 2.525, 8.870, 22.927, 15.299, 47.136, 34.400, 13.089, 44.227, 15.966, 30.314, 27.437, 43.871, 47.179, 47.403, 26.175, 48.595, 31.188, 22.936, 35.976, 28.505, 40.434, 24.016, 8.986, 36.816, 15.701, 47.414, 11.421, 2.601, 30.735, 19.896, 11.424, 35.248, 3.534, 2.516, 30.571, 13.329, 13.066, 25.555, 38.730, 12.207, 7.870, 48.852, 2.168, 27.251, 30.669, 35.216, 19.010, 20.353, 32.099, 47.914, 26.122, 26.160, 34.456, 14.359, 40.314, 3.435, 17.371, 21.878, 47.181, 4.839, 43.726, 45.654, 38.396, 21.746, 11.539, 39.703, 28.591, 45.207, 31.569, 6.383, 23.132, 42.450, 28.531, 17.884, 28.102, 12.841, 45.732, 40.933, 25.771, 15.131, 14.354, 7.079, 9.061, 45.637, 22.881, 14.636, 28.036.

Meh za smeh.

Mož je prišel pozno domov in žena ga je nahrulila z vprašanjem, kje je bil. Nekoliko je pomislil, nato pa dejal: »Na pokopališču.«
»Za božjo voljo, kdo pa je umrl?« je vprašala presenečena žena. »Vsi, kar jih je bilo tam«, se je odrezal zakasneli mož.

Lastnik starinskega avta: »Oprostite, toda tu pa morate izstopiti, v ta klanec bi avto težko izpeljal.«

Gost: Dobro je. Vas bom pa vrhu klanca počakal.

Ona (na izletu): »Jojmene, električni likalnik sem pozabila doma odviti.«

On: »Le brez skrbi, ne bo dolgo gorelo, saj sem jaz tudi pozabil pipo zapreti pri vodovodu.«

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslovo oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Posedstvo z vsemi gospodarskimi poslopji, obsejajoče 12 hektarjev zemlje, prodam. Cena po dogovoru. Janez Gobrijel. Kamna gora p. Trebnje

Kovaškega vajenca

sprejme takoj Alojzij Širn kovaški maister v Dobrniču pri Trebnjem.

Gospodinja

(kuharka) na večje poslastice okraj Brdo, autobus postaja, sprejme. Dobra priporočila ali spričevila potrebna. Poučbe pod »Zanesljiva« na upravo lista ali predstavi se v Ljubljani, Aleksandrova cesta 2, I. nadst. pisarna.

Dva čevljarstva po

močnika, dva vajenca in ena šeparica se sprejmejo na deželo. Stalno mesto, hrana in stanovanje v hiši. Pomočnik dobro izvešan za linejska dela. Živana, vajenec, ki se je že nekaj časa učil, poštenih starišev. Naslov pove upravo pod šifro »Čevljar 97«.

Vidre, dihurje in polne kupuje tvrda Drago Schwab, Ljubljana.

Vrtnarskega vajenca

sprejem. Paizve se v cvetličarni Rajt, Pod Trafo št. 2, Ljubljana

Tlačkove za cerkve

veže, cementne cevi, nagrobne spomenike, st. pnice, krasno delo nudl: Cementirna Goštinčar Pečata, p. Dol pri Ljubljani.

Berdo prodam po nizki ceni. Mavčiče 45, p. Smlednik.

Mesto vinarja,

2 delavni izurjeni moči iščem. Naslov v upravi pod št. 204.

Hlapca za vsa kmečka dela sprejemem. Kobačnik Ivan, VIš 49.

Dobro 15 do 17 letno poštenih starišev: otrokom in za lažja dela sprejme kmečka hiša blizu Ljubljane. Plača 100 do 150 Din mesečno. — Naslov v upravi Domoljuba pod št. 217.

DIŠAVE SLON

Advokat

dr. Josip Krapež

vijudno naznanja, da je otvoril pisarno

v LJUBLJANI, Tavčarjeva ulica 11.

AJDOVA MOKA DIN 5.—
garantirano pristna od 25 kg naprej pošilja Pavel SEDEJ, umetni mlin, Javornik, Gorenjsko.

POZOR ŽENINI IN NEVESTE!

MODROCE, vložke, posteljne mreže, divane in tapet. izdelke dobite najceneje pri Rudolf Radovan, Ljubljana, Krekov trg 7.

Odvetnik

Dr. SREČKO GOLJAR

iz Št. Vida nad Ljubljano

je otvoril pisarno

v Ljubljani

Tavčarjeva ulica 3, pritličje

V VSAKO HIŠO »DOMOLJUBA«

4

PREŠERNOVA

ulica
poleg frančiškanske
cerkve

Tovarna ur

H. Suttner — Ljubljana I.

Največja založba ur, zlatnine in srebrnine.

PREŠERNOVA

ulica
poleg frančiškanske
cerkve

4

CENIK

Zahtevajte bogato ilustrirani cenik s koledarjem, gratis in franco od

H. SUTTNER

Ljubljana I

PREŠERNOVA 4
ulica

Br. 104. Kovinska Anker-Roskopf . . . Din 45/48

Br. 111. Kovinska Anker-Roskopf z raliu A evl-kam in karatei. Din 49/50

OMIKO — IKO — AXO

Br. 105. Budilka okroglo oblike, 16 cm višoka, s prvovrstnim Anker-strojem . . . Din 64/69

Br. 106. Isto z raliu in številkami in karatei. Din 84/85

Br. 107. Slovenska ura z nedežnim prvovrstnim kavlitate . . . Din 151/152

Br. 108. Slovenska ura pločevinasta, okroglo oblike, s prvovrstnim kavlitate . . . Din 153/154

Br. 109. Am. double kreol . . . Din 19/20

Br. 110. Isto, trovratno D n 33/34

Br. 111. 14 karatne zlate vrole . . . Din 68/69

Br. 112. Isto, trovratno D n 116/117

W M F

Kupujte samo kina srebrno jedino orodje z zobanko WMF To-arniška garancija 50 let

H. SUTTNER

Ljubljana I

PREŠERNOVA 4
ulica

Lasna protokolirana tovarna ur v Švici

Puškar F. K. Kaiser

LJUBLJANA, KONGRESNI TRG 9

kupi in prodaja stare puške, samokrese, ter prevzame iste v komisijsko prodajo.

Veliki CENIK

ilustrovani

dobite vstopiti. Z hte

vajte sa od 45/46

MEINELI, BERD

tovarna risati, gram

mofe ov in harmonik

K. Langer MARISOR šte. 107

Violine od 55 Din, ročne

ha manito d 85 Din, tam-

bure od 98 Din, gram-

mofen od 145 Din dalje.

Razprodaja!

Najcenejša božična darila! Ker se plašči in obleke popolnoma razprodajo, se od 1. dec. do 1. febr. vsak plašč proda 100 Din ceneje. V zalogi so plašči, moderni in temni, ženski in moški stofi.

30% popusta

samo v trgovini

Marije Rogelj, Ljubljana, Sv. Petra cesta 26.

TVORNICA KEM. IN OIL. BARV LAKOV FIRNEŽA IN TEK. KREDA
Družba z. o. z. LJUBLJANA

ORIENT

LAKI TERPENTIN STROJNO OLE UMETNIŠKE BARVE PRASNO OLE COPICI FIRNEŽ SOLSKE BARVE LUKNE BARVE BRISTOLNATE BARVE

PRODAJALNA DUNAJSKA C. 14 LJUBLJANA
POLEOTRGOVINA SCHNEIDER EVEROVŠEK

PRVOVRSTNI MATERJAL - NIZKE CENE!!

Semensko deteljo

kupi vsako množino

Fran Pogčnik, Ljubljana, Dunajska cesta št. 36

Edino najboljši

šivalni stroji in pletilni švic „Dubied“ stroji ter kolesa za rodbino, obrt in industrijo so le

Jos. Petelinca

Ortitzner, Adler

Najnižje cene! Tudi na obroke Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika. Pouk v vezanju brezplačno. neVročna garancija.

Pozor! Pozor!

Kupujem kože divjačine in plačam najvišjo ceno:

lišce, kune, dihurje, jazbece, vidre, zajce itd.

pr pričajte se, preden oddaste Vaše blaga

FILIP BIZJAK

krznarstvo

LJUBLJANA

Selenburgova ulica št. 6.

Pozor!

Loveci in prekupevalci kož divjačine! Najvišje dnevne cene za kune, lišce, dihurje, za zajce i. t. d.

plačujem samo nekaj časa

v hotelu MIKLIČ, Ljubljana, Kolodvorska ulica, (soba 1)

V VSAKO HIŠO „DOMOLJUBA“

Zadružna gospodarska banka d. d.

Telefon št. 2057, 2470 in 2979.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Brzoiav.: Gospobanka.

Kapital in rezerve skupno nad Din 16.000.000.—, vloge nad Din 300.000.000.—.

Izvršuje vse vrste bančnih poslov pod najugodnejšimi pogoji. Prodaja obveznic 7% drž. invest. posojila ter 2 1/2% vojne odškodnine in vseh vrst vrednostnih papirjev tudi na obroke pod zelo ugodnimi pogoji.

Glavno in največje zastopstvo v Sloveniji za prodajo srečk Državne razredne loterije.

Izdajatelj: Dr. Fran Kulovec.

1

Urednik: Franc Zetec

Za Jugoslovansko tiskarno: Karel Ček